

آزمون ۲۲ مهر ماه ۱۴۰۱

دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
اقتصاد	۷	۵	۴	۲	۱	
روان‌شناسی	۷	۵	۴	۲	۱	
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه‌شناسی	۸	۷	۵	۲	۱	

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۳۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	اجباری	۱۰	۱	۱۰	۱۰
۲	ریاضی و آمار (۱)	اجباری	۱۰	۱۱	۲۰	۱۰
۳	اقتصاد	اجباری	۱۰	۲۱	۳۰	۱۰
۴	روان‌شناسی	انتخابی	۱۰	۳۱	۴۰	۱۰
۵	اقتصاد		۱۰	۴۱	۵۰	
۶	علوم و فنون ادبی (۳) و (۱)	اجباری	۲۰	۵۱	۷۰	۲۰
۷	علوم و فنون ادبی (۲)	انتخابی	۱۰	۷۱	۸۰	۱۰
۸	علوم و فنون ادبی (۱)		۱۰	۸۱	۹۰	
۹	جامعه‌شناسی (۳)	اجباری	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۰
۱۰	جامعه‌شناسی (۱)	اجباری	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۰
۱۱	جامعه‌شناسی (۲)	انتخابی	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰
۱۲	جامعه‌شناسی (۱)		۱۰	۱۲۱	۱۳۰	

شمارش
(اصل جمع، ...، تبدیل)
صفحه‌های ۱ تا ۸

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۱- علی قصد دارد در تعطیلات زمستانی به سه شهر A، B و C سفر کند. او در هر شهر می‌تواند رفتن به دقیقاً یک رستوران و دقیقاً انجام یک تفریح را برای خود برنامه‌ریزی کند. اگر هر شهر ۳ رستوران و ۳ نوع تفریح مختلف داشته باشد ولی در آخرین لحظات رفتن به شهر A و نیز یکی از رستوران‌های شهر B ناممکن شود، او به چند طریق می‌تواند یک شهر انتخاب کند و این برنامه تفریحی را بچیند؟

(۱) ۲۷ (۲) ۹ (۳) ۱۸ (۴) ۱۵

۲- اصغر، محمد، رضا، سهیل، مهدی و امید به چند طریق می‌توانند در یک صف بایستند به طوری که رضا و محمد کنار هم نباشند؟

(۱) ۵۸۰ (۲) ۴۸۰ (۳) ۲۴۰ (۴) ۳۶۰

۳- با استفاده از ارقام ۵، ۴، ۳، ۲، ۱، ۰ چند عدد چهار رقمی بدون تکرار ارقام می‌توان نوشت؟

(۱) ۳۶۰ (۲) ۲۸۰ (۳) ۳۰۰ (۴) ۱۸۰

۴- حاصل عبارت $A = \frac{(n-1)!(n-4)!}{(n-2)!(n-3)!}$ بعد از ساده شدن کدام است؟

(۱) $\frac{n-1}{n-3}$ (۲) $\frac{n}{n-2}$ (۳) $\frac{n}{n-3}$ (۴) $\frac{n-1}{n-2}$

۵- به ازای چند مقدار صحیح از x تساوی $3x^2 - 1 = (3x^2 - 1)!$ برقرار است؟

(۱) ۴ (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) ۳

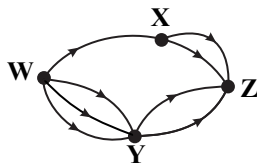
۶- با حروف عبارت «علوم ریاضی» چند کلمه پنج حرفی می‌توان تشکیل داد که فاقد حروف تکراری و حتماً دو حرف اول آن از حروف «ع» و «ل» باشد؟

(۱) ۱۲۰ (۲) ۲۴۰ (۳) ۳۴۰ (۴) ۴۲۰

۷- یک دانش‌آموز در کنکور به ۲۸۰ سؤال موجود در دفترچه به چند طریق می‌تواند پاسخ دهد؟ (پاسخ‌گویی به سؤالات الزامی نیست.)

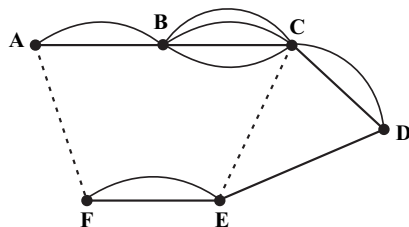
(۱) 4^{280} (۲) 280^4 (۳) 5^{280} (۴) 280^5

۸- مطابق شکل زیر، به چند طریق می‌توان از شهر W به شهر Z رفت؟ (مسیرها یک طرفه هستند.)

(۱) ۴
(۲) ۶
(۳) ۸
(۴) ۱۲

۹- در شکل زیر، تعداد راه‌ها از شهر A به E با عبور از B، C یا عبور از B، C و D یا عبور از F برابر با ۴۲ و تعداد راه‌ها برای رفتن از شهر D به شهر C مستقیم یا عبور از شهرهای دیگر برابر ۸۴ است. تعداد راه‌های مستقیم از بین A و F کدام است؟ (هر بار از هر شهر یک مرتبه می‌توانیم عبور کنیم.)

(۱) ۲
(۲) ۳
(۳) ۵
(۴) ۶

۱۰- ۵ مرد و ۷ زن به چند طریق می‌توانند کنار هم قرار گیرند، به طوری که نفرهای اول و آخر هم جنس باشند؟

(۱) $12!$ (۲) $42 \times 9!$ (۳) $62 \times 10!$ (۴) 12×2

محل انجام محاسبات

معادله درجه دوم
صفحه‌های ۹ تا ۳۸

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۱)

۱۱- اگر دو معادله $8x + 3 = 5x + 12$ و $\frac{k+x}{3} = -k - 2x + 5$ دارای جواب یکسان باشند، مقدار k کدام است؟

- (۱) -۳ (۲) $-\frac{3}{2}$ (۳) $\frac{3}{2}$ (۴) ۳

۱۲- اندازه محیط و اندازه مساحت مستطیلی ۱۸ است، اختلاف طول و عرض این مستطیل کدام است؟

- (۱) ۳ (۲) $3\sqrt{5}$ (۳) ۶ (۴) $9\sqrt{5}$

۱۳- معادله درجه دوم $x^2 + 3x - 1 = 0$ با استفاده از روش مربع کامل به صورت $(x+k)^2 = 1+z^2$ نوشته شده است. حاصل جمع مقدار k و عددی

که از آن جذر گرفته می‌شود، کدام است؟

- (۱) $\frac{19}{4}$ (۲) $\frac{13}{4}$ (۳) ۲ (۴) $\frac{3}{2}$

۱۴- اگر معادله درجه دوم $\frac{k}{3}x^2 - (k+2)x + m = 0$ ریشه مضاعف $x = 3$ داشته باشد، حاصل $m + 2k$ کدام است؟

- (۱) ۱۰ (۲) ۸ (۳) ۲ (۴) ۶

۱۵- دو برابر عدد مثبتی، از ثلث مربع آن عدد ۹ واحد کمتر است. این عدد کدام است؟

- (۱) ۹ (۲) ۱۲ (۳) ۱۵ (۴) ۱۸

محل انجام محاسبات

۱۶- به ازای کدام مقدار a ، معادله $(a-1)x^2 - (2a+10)x + 5a = 0$ می تواند ریشه مضاعف داشته باشد؟

$$-\frac{1}{2} \quad (۴)$$

$$-1 \quad (۳)$$

$$-\frac{3}{2} \quad (۲)$$

$$-\frac{5}{4} \quad (۱)$$

۱۷- به ازای چند مقدار k معادله $\frac{x+1}{x-4} = \frac{x^2-kx-5}{x^2-3x-4}$ جواب ندارد؟

$$(۴) \text{ معادله همواره جواب دارد.}$$

$$۳ \quad (۳)$$

$$۲ \quad (۲)$$

$$۱ \quad (۱)$$

۱۸- اگر $x = -2$ جواب معادله $\frac{x^2-3}{2x+a-1} = \frac{ax-1}{3x^2-8}$ باشد، مجموع a های قابل قبول کدام است؟

$$(۴) \text{ هیچ مقداری برای } a \text{ وجود ندارد.}$$

$$۲ \quad (۳)$$

$$۳/۵ \quad (۲)$$

$$۴/۵ \quad (۱)$$

۱۹- مجموع معکوس ریشه های معادله $\frac{x}{5} + \frac{x-2}{x+1} = \frac{3x}{5x+5}$ کدام است؟

$$-۰/۷ \quad (۴)$$

$$-۰/۳ \quad (۳)$$

$$۰/۷ \quad (۲)$$

$$۰/۳ \quad (۱)$$

۲۰- می خواهیم یک کیک را بین n نفر به صورت مساوی تقسیم کنیم. یک قسمت به شخص A داده و او از جمع جدا می شود و ناگهان ۵ نفر دیگر به

جمع افراد اضافه می شوند. حال مقدار باقیمانده از کیک را بین نفرات جدید تقسیم کرده و به هر نفر به اندازه $\frac{1}{11}$ کیک اولیه، کمتر از شخص A

می رسد. تعداد نفرات در مرحله دوم تقسیم چند نفر بوده است؟

$$۱۰ \quad (۴)$$

$$۵ \quad (۳)$$

$$۸ \quad (۲)$$

$$۶ \quad (۱)$$

اقتصاد

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

کسب و کار و کارآفرینی
انتخاب نوع کسب و کار
اصول انتخاب درست
صفحه‌های ۱ تا ۳۴

۲۱- مازیار بودجه مشخصی برای خرید لباس در اختیار دارد. او تصمیم به خرید کت یا تیشرت یا ترکیبی از هر دو دارد. مازیار با توجه به بودجه خود می‌تواند این دو انتخاب زیر را داشته باشد: (قیمت هر کت ۱,۰۰۰,۰۰۰ تومان و قیمت هر تیشرت ۵۰۰,۰۰۰ تومان است).

انتخاب «۱»: خرید ۲ کت و ۶ تیشرت

انتخاب «۲»: خرید ۴ کت و ۲ تیشرت

الف) میزان بودجه‌ای که مازیار برای خرید کت و تیشرت در اختیار دارد، چقدر است؟

ب) اگر مازیار انتخاب «۱» را برگزیند، هزینه فرصت او کدام است؟

۱) ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان، ب) ۴ عدد تیشرتی که وی از خرید آن صرف‌نظر کرده است.

۲) ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان، ب) ۲ عدد کتی که وی از خرید آن صرف‌نظر کرده است.

۳) ۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان، ب) ۴ عدد تیشرتی که وی از خرید آن صرف‌نظر کرده است.

۴) ۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان، ب) ۲ عدد کتی که وی از خرید آن صرف‌نظر کرده است.

۲۲- عبارات کدام گزینه به ترتیب به ویژگی‌های «سازمان‌دهنده بودن» و «خوش‌بین بودن» کارآفرینان موفق، اشاره دارد؟

۱) وفق دادن خود با شرایط بازار - تبدیل ایده‌ها به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب و کارهای جدید

۲) وفق دادن خود با شرایط بازار - دارا بودن نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله

۳) هماهنگی و مدیریت منابع به شکلی کارا - واقع‌بین، مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی

۴) هماهنگی و مدیریت منابع به شکلی کارا - توانایی دیدن فرصت‌های کسب و کار به هنگام عدم توجه دیگران

۲۳- درست «د» یا غلط «غ» بودن هر یک از عبارات‌های زیر، به ترتیب چگونه است؟

- وکیلی به همراه همکارش یک دفتر مشاوره حقوقی راه‌اندازی کرده است و درآمد حاصل از کار نیز با نسبت توافقی بین آن‌ها تقسیم می‌شود؛ این مثال، نمونه‌ای از کسب و کار شراکتی است.

- کسب و کار شخصی فقط متعلق به یک شخص است. امروزه اغلب کسب و کارها در ایران به شکل شخصی‌اند.

- تقسیم سود به تناسب مالکیت سهام، از مزایای ایجاد شرکت است.

- پرداخت مالیات بر سود علاوه بر مالیات بر درآمد از معایب کسب و کار شراکتی است.

۱) د - د - غ - غ ۲) د - غ - د - غ ۳) غ - د - د - غ ۴) د - د - د - غ

۲۴- موارد زیر به ترتیب به کدامیک از «عوامل تولید» اشاره دارند؟

الف) دانه گندمی که کشاورز آن را در زمین می‌کارد.

ب) اختصاص دادن وامی که از بانک دریافت شده برای راه‌اندازی یک کارگاه تولیدی

ج) چند نفر آشپز که در یک رستوران زیر نظر سرآشپز کار می‌کنند.

د) تراکتوری که با آن زمین را شخم می‌زنند.

۱) الف) منابع طبیعی، ب) سرمایه مالی، ج) نیروی انسانی، د) سرمایه فیزیکی

۲) الف) منابع طبیعی، ب) سرمایه فیزیکی، ج) نیروی انسانی، د) سرمایه مالی

۳) الف) سرمایه مالی، ب) سرمایه مالی، ج) نیروی انسانی، د) سرمایه فیزیکی

۴) الف) سرمایه مالی، ب) سرمایه فیزیکی، ج) منابع طبیعی، د) سرمایه مالی

۲۵- به ترتیب، هر یک از موارد زیر، مربوط به ویژگی‌های کدام نوع از کسب و کار است؟

- امکان رقابت بالاتر

- مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی‌ها و دعاوی

- مسئولیت محدود برای سهام‌داران

(۱) مزایای کسب و کار شراکتی - معایب کسب و کار شخصی - معایب کسب و کار تعاونی

(۲) مزایای کسب و کار شرکتی - معایب کسب و کار شخصی - معایب کسب و کار شرکتی

(۳) مزایای کسب و کار شراکتی - مزایای کسب و کار شراکتی - مزایای کسب و کار تعاونی

(۴) مزایای کسب و کار شرکتی - معایب کسب و کار شراکتی - مزایای کسب و کار شرکتی

۲۶- چند تن از دانشجویان مهندسی علوم دامی با توجه به پیش‌تاز بودن ایران در صادرات میگو در جهان، تصمیم به راه‌اندازی یک مزرعه ۲۰ هکتاری تولید میگو در جنگل‌های حرا در ساحل جنوبی کشور گرفتند. اگر از هر استخر ۲۰۰۰ کیلوگرم میگو برداشت شود و اگر در این مزرعه ۸ استخر برای صید و برداشت میگو وجود داشته باشد و قیمت فروش هر کیلو میگو ۶۰,۰۰۰ تومان باشد؛ با توجه به هزینه‌های تولید، مشخص کنید، سود یا زیان مزرعه در پایان سال چقدر است؟

مبلغ	هزینه‌های تولید میگو
۲۰ میلیون تومان	۱- مجموع دستمزد کارگران در ماه
۷ میلیون تومان	۲- هزینه استهلاک دستگاه‌های هوادهی استخرها در هر سال
۲۰٪ بابت ۱۰۰ میلیون تومان وام بانکی	۳- بازپرداخت قسط وام بانکی که از بانک کشاورزی گرفته شده در هر سال معادل
هر کارگر ۵ میلیون تومان	۴- پرداخت دستمزد به ۱۰ کارگر موقتی که به هنگام صید و برداشت میگو در سال، استخدام می‌کنند.
۱,۰۰۰,۰۰۰ تومان	۵- هزینه حمل با کامیون‌های سردخانه‌دار به کارخانه‌های تبدیل میگو به ناگت میگو و میگوی سوخاری در هر سال
۴,۰۰۰,۰۰۰ تومان	۶- هزینه داروهای پیشگیری از بیماری میگوها در سال

(۱) ۶۳۸ میلیون تومان، ضرر یا زیان (۲) ۶۳۸ میلیون تومان، سود یا منفعت

(۳) ۶۷۴ میلیون تومان، سود یا منفعت (۴) ۶۷۴ میلیون تومان، ضرر یا زیان

۲۷- به ترتیب هریک از عبارات زیر به کدام عامل از عوامل رفتارهای غیرمنطقی اشاره دارد؟

(الف) خوش‌بینی زیاد درباره درآمد آینده و پسانداز کمتر برای نیازهای آتی

(ب) پرهیز از بررسی گزینه‌های جدید با رویکرد منطقی هزینه - فایده

(ج) سراغ کارهای کم‌ارزش آتی رفتن، به جای صبر در تحصیل، یادگیری و بهره‌مندی از منافع آتی

(د) خوردن کامل غذایی که سفارش داده‌اید ولی آن را دوست ندارید، صرفاً به دلیل پول پرداخت شده بابت آن غذا

(۱) (الف) چسبیدن به وضعیت فعلی، (ب) اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن، (ج) اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری‌ها، (د) بی‌صبری زیاد

(۲) (الف) اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن، (ب) چسبیدن به وضعیت فعلی، (ج) توجه به هزینه‌های در رفته، (د) بی‌صبری زیاد

(۳) (الف) اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن، (ب) چسبیدن به وضعیت فعلی، (ج) بی‌صبری زیاد، (د) توجه به هزینه‌های در رفته

(۴) (الف) چسبیدن به وضعیت فعلی، (ب) اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن، (ج) اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری‌ها، (د) توجه به

هزینه‌های در رفته

محل انجام محاسبات

۲۸- نه نفر از فارغ‌التحصیلان رشته مهندسی علوم دامی که با حروف A تا I مشخص شده‌اند، پس از راه‌اندازی مزرعه تولید میگو، تصمیم گرفتند شراکت خود را به «شرکت سهامی خاص» تبدیل کنند، بدین منظور پس از ثبت شرکت و انتخاب نام «پارس میگو» مبلغ اسمی هر سهم را ۵۰۰۰ تومان اعلام کردند و سهام شرکت مطابق جدول زیر، بین ۹ نفر از مؤسسان شرکت تقسیم شد، اگر نفر نهم (I) مبلغ ۱۰ میلیون تومان سرمایه‌گذاری کرده باشد، الف) کل سرمایه «شرکت سهامی خاص پارس میگو» چقدر است؟

ب) نفر اول (A) چقدر سرمایه‌گذاری کرده است؟

پ) اگر سود شرکت در پایان سال ۶۵۰ میلیون تومان باشد، مجموع سهم چهار نفر آخر (F، G، H، I) از سود چقدر است؟

ت) تعداد سهم‌های تولید شده توسط «شرکت پارس میگو» چقدر است؟

سهم‌داران شرکت	میزان مالکیت سهام
C، B، A	هر یک ۲۰٪ از کل سهام شرکت را دارند.
E، D	هر یک ۱۰٪ از کل سهام شرکت را دارند.
I، H، G، F	بقیه سهام شرکت بین این ۴ نفر تقسیم شده است.

۱) الف) ۲۰۰ میلیون تومان، ب) ۴۰ میلیون تومان، پ) ۳۲۵ میلیون تومان، ت) ۳۲،۵۰۰

۲) الف) ۳۰۰ میلیون تومان، ب) ۴۰ میلیون تومان، پ) ۱۳۰ میلیون تومان، ت) ۴۰،۰۰۰

۳) الف) ۳۰۰ میلیون تومان، ب) ۱۲۰ میلیون تومان، پ) ۳۲۵ میلیون تومان، ت) ۳۲،۵۰۰

۴) الف) ۲۰۰ میلیون تومان، ب) ۴۰ میلیون تومان، پ) ۱۳۰ میلیون تومان، ت) ۴۰،۰۰۰

۲۹- کدام گزینه دربردارنده پاسخ درست پرسش‌های زیر است؟

الف) مجموع درآمد، هزینه‌ها و سود تولیدکننده‌ای برای یک سال معین، برابر ۳۶ میلیون تومان شده؛ میزان درآمد او، «چند میلیون تومان» بوده است؟

ب) چرا افرادی که به کارهای حرام و نامشروع اشتغال دارند، معمولاً ترجیح می‌دهند به شهرهای بزرگ کوچ کنند؟

۱) ۱۶ میلیون تومان - زیرا امکان خرید و فروش انحصاری کالاها و گران‌فروشی در شهرها بیشتر فراهم است.

۲) ۱۶ میلیون تومان - زیرا دست این افراد در روستاها و محله‌های کوچک زود رو می‌شود.

۳) ۱۸ میلیون تومان - زیرا امکان خرید و فروش انحصاری کالاها و گران‌فروشی در شهرها بیشتر فراهم است.

۴) ۱۸ میلیون تومان - زیرا دست این افراد در روستاها و محله‌های کوچک زود رو می‌شود.

۳۰- کدام گزینه در رابطه با واقعیت نادرست است؟

۱) سهام یک سند مالکیت است و نشان می‌دهد که دارنده آن، بخشی از مالکیت شرکت را در اختیار دارد و در سود و زیان آن، شریک است.

۲) ایجاد یک شرکت، به‌ویژه یک شرکت سهامی، پرهزینه‌ترین نوع کسب و کار است، زیرا شرکت سهامی از پول دیگران برای راه‌اندازی کارش استفاده می‌کند.

۳) این سؤال که «مالک محصول یا کالای (نهایی) که به مشتری عرضه می‌شود، کیست؟»، بیانگر مفهوم سازمان تولید است.

۴) تعاونی‌ها مراحل راه‌اندازی متفاوتی با شرکت‌ها دارند؛ و نحوه اداره آن‌ها براساس هر نفر، چند رأی است. (یعنی هر کدام از اعضا با توجه به اینکه

چقدر از سرمایه تعاونی را تأمین کرده باشد، چند رأی خواهد داشت.)

روانشناسی

روانشناسی: تعریف و روش
مورد مطالعه
صفحه‌های ۸ تا ۳۳

در این بخش، از میان سؤالات روان‌شناسی و اقتصاد تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤالات ۳۱ تا ۴۰ «یا» به سؤالات ۴۱ تا ۵۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۳۱- در صورت تأیید تجربی گزاره «ارزیابی راه‌حل‌ها باعث می‌شود تا ملاک روشنی برای فهم موقعیت داشته باشیم.» و در صورت در کنار هم قرار گرفتن

گزاره‌های تأییدشده براساس مشاهدات تجربی، کدامیک از مفاهیم زیر شکل می‌گیرند؟

- (۱) اصل - نظریه (۲) قانون - اصل (۳) نظریه - قانون (۴) فرضیه - نظریه

۳۲- کدامیک از موارد زیر از جمله عواملی که سبب می‌شود تا دانشمندان دچار پیش‌داوری شوند، و بر مشاهده و دقت آن‌ها تأثیر منفی بگذارد، نمی‌باشد؟

- (۱) نظریات پذیرفته شده در هر علم (۲) ارزش‌ها
(۳) جهت‌گیری‌های موجود در ذهن خود (۴) نوع تفسیر پدیده‌ها

۳۳- آیا دانشمندی که در حیطه علوم تجربی فعالیت دارد، می‌تواند اطلاعات به‌دست‌آمده از طریق منابع دیگر معرفت را نادرست بدانند؟ چرا؟

- (۱) خیر - موضع دانشمند علوم تجربی درباره اطلاعات حاصل از دیگر منابع فقط می‌تواند «نمی‌دانم» باشد.
(۲) بله - زیرا علوم تجربی معتبرترین منبع معرفت هستند و از این لحاظ بر دیگر منابع برتری دارند.
(۳) بله - اگر اطلاعات مذکور در مورد پدیده‌های قابل مشاهده باشد، اظهارنظر دانشمند علوم تجربی مشکلی ندارد.
(۴) خیر - زیرا علوم تجربی فقط می‌توانند درباره پدیده‌های محسوس اظهارنظر کنند.

۳۴- مثال کدام گزینه، نمونه‌ای از فعالیت علمی منتهی به «تعریف عملیاتی» است؟

- (۱) طراحی پرسشنامه برای بررسی میزان اضطراب بیمار در جلسه درمان، جهت درمان دقیق آن
(۲) بررسی گسترده پدیده ضعف اعصاب و مطالعه آن در بیماران مختلف جهت ارائه تعریفی کمی برای آن
(۳) ارائه گزاره «علمی که متکفل بررسی بنیادها است»، در تعریف فلسفه به جهت ارائه یک تعریف از این علم
(۴) طراحی یک آزمون بر اساس تداعی‌ها برای شناخت عناصر روانی دخیل در آسیب‌های روانی در بزرگسالان

۳۵- یکی از مهم‌ترین موانع پیش روی روان‌شناسی علمی، دشواری توصیف عینی و دقیق پدیده‌های روان‌شناختی است تا برداشتی یکپارچه از آن‌ها به

دست بیاید. این دشواری ناشی از چیست و مانع دستیابی به کدامیک از ویژگی‌های روش علمی می‌شود؟

- (۱) متعدد بودن علل پدیده‌های روان‌شناختی - تعریف عملیاتی
(۲) مشاهده‌پذیر نبودن پدیده‌های روان‌شناختی - تعریف عملیاتی
(۳) متعدد بودن علل پدیده‌های روان‌شناختی - تکرارپذیری
(۴) مشاهده پذیر نبودن پدیده‌های روان‌شناختی - تکرارپذیری

۳۶- درست «د» یا نادرست «ن» بودن گزاره‌های زیر در رابطه با «فرضیه» در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

- دانشمندان می‌توانند برای طراحی فرضیه در کنار دانش خود، از قوهٔ تخیلشان نیز استفاده کنند.

- فرضیه علاوه بر آنکه در پاسخ به یک سؤال می‌آید، ممکن است خود موجب طرح سؤال‌های دیگری بشود.

- فرضیه‌ها برای پذیرفته شدن می‌بایست با چارچوب‌های نظری بالادست خود مغایرت نداشته باشند.

- فرضیه پس از بررسی پژوهشی، پذیرفته شده و به عنوان اصلی علمی، معتبر و درست به حساب می‌آید.

(۱) د - ن - د - د (۲) د - د - ن - ن (۳) د - د - د - ن (۴) ن - ن - ن - د

۳۷- کدام گزینه دربارهٔ روش «مصاحبه» درست است؟

(۱) با ثبت دقیق و سیستماتیک اطلاعات همراه است. (۲) همهٔ پرسش‌ها از پیش تعیین شده‌اند.

(۳) محتوای پرسش بعدی، نامعین است. (۴) در جهت کمی کردن اطلاعات به کار می‌روند.

۳۸- چند مورد از گزاره‌های زیر می‌توانند در علوم تجربی به عنوان «فرضیه» مورد قبول باشند؟

الف) توانایی حل مسائل ریاضی، یکی از مؤلفه‌های هوش است که از سطح تحصیلی تأثیر می‌پذیرد.

ب) آیا می‌توان با کاهش خواب، تمرکز را افزایش داد؟

ج) توجه انسان می‌تواند از اطلاعات حافظه تأثیر بگیرد و یا ارتباطی با آن نداشته باشد.

د) عوامل عاطفی می‌توانند باعث بازیابی کندتر اطلاعات یا عدم بازیابی آن‌ها شوند.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) صفر

۳۹- کدام گزینه به یک فرایند قابل مشاهده غیرمستقیم اشاره دارد؟

(۱) دارکوب لانهٔ خود را در تنهٔ درخت توسط منقار نوک تیزش می‌سازد. (۲) زهرا با دیدن مادرش به سمت او می‌رود.

(۳) بهنام موقع دیدن برنامهٔ مورد علاقهٔ خود تبسم می‌کند. (۴) محسن با نگاه به آینده به شغل مورد علاقهٔ خود می‌اندیشد.

۴۰- به ترتیب، معیار حرکت از «شناخت پایه» به «شناخت عالی» چیست و معیار سنجش پردازش مفهومی کدام است؟

(۱) پیچیدگی پردازش - توجه صرف به ویژگی‌های کیفی (۲) پیچیدگی پردازش - توجه به ویژگی‌های کمی و کیفی

(۳) بازنمایی اطلاعات - توجه به ویژگی‌های حسی و کیفی (۴) بازنمایی اطلاعات - توجه صرف به ویژگی‌های کیفی

اقتصاد

اگر به سؤال‌های ۳۱ تا ۴۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۴۱ تا ۵۰ پاسخ دهید.

کسب و کار و کارآفرینی
انتخاب نوع کسب و کار
اصول انتخاب درست
صفحه‌های ۱ تا ۳۴

۴۱- کدام گزینه دربردارنده پاسخ مناسبی برای جاهای خالی است؟

الف) شرکت‌ها حقوق و تعهدات خاصی دارند و می‌توانند با ... وارد قرارداد شوند.

ب) ایجاد یک شرکت به ویژه یک شرکت سهامی، پرهزینه‌ترین نوع کسب و کار است؛ زیرا

ج) اساسنامه شرکت باید ...

د) در ساختار سازمانی شرکت سهامی، بعد از رئیس هیئت مدیره، ... قرار دارد.

۱) الف) سایر شرکت‌ها یا افراد، ب) از پول دیگران برای راه‌اندازی کارش استفاده می‌کند. ج) نحوه انحلال شرکت را بیان کند. د) مدیرعامل

۲) الف) صرفاً سایر شرکت‌ها، ب) از پول دیگران برای راه‌اندازی کارش استفاده می‌کند. ج) قوانین دولت برای اطمینان بخشیدن به سرمایه‌گذاران را

تشریح کند. د) هیئت مدیره

۳) الف) صرفاً سایر شرکت‌ها، ب) تکمیل اساسنامه آن زمان بر است. ج) نحوه انحلال شرکت را بیان کند. د) هیئت مدیره

۴) الف) سایر شرکت‌ها یا افراد، ب) تکمیل اساسنامه آن زمان بر است. ج) قوانین دولت برای اطمینان بخشیدن به سرمایه‌گذاران را تشریح کند. د) مدیر امور اداری

۴۲- «آرمان دانش‌آموز پایه دوازدهم انسانی و داوطلب کنکور ۱۴۰۲ است. او اخیراً در فضای مجازی با تبلیغات یک مؤسسه آموزشی مواجه شده که

دوره‌های جمع‌بندی تابستانه را با ۴۰ درصد تخفیف برگزار می‌کند لذا فوراً در دوره تابستانه ثبت‌نام کرد؛ اما پس از چند جلسه متوجه می‌شود سطح

کلاس‌ها پایین‌تر از میزان تسلط او بر مباحث است. با وجود شنیدن خبر برگزاری کلاس‌های تابستانه در مدرسه، آرمان با در نظر گرفتن هزینه‌ای که

برای شرکت در دوره‌های مؤسسه آموزشی پرداخته بود، ویژگی‌ها و شرایط کلاس‌های تابستانه مدرسه را حتی بررسی نکرده و به حضور در کلاس‌های

مؤسسه آموزشی ادامه می‌دهد.» با توجه به متن بالا آرمان چند اشتباه در تصمیم‌گیری‌های خود داشته است؟

۲ (۴)

۳ (۳)

۴ (۲)

۵ (۱)

۴۳- یک شرکت سهامی سازنده لوازم یدکی خودرو توسط ۳ سرمایه‌گذار راه‌اندازی شد و برای گسترش کار خود، اقدام به انتشار ۱۰۰ میلیون از سهام کل

شرکت کردند که دو تن از آنان هر یک ۲۰ درصد سهام و نفر سوم ۱۰ میلیون سهم را خریده و بقیه سهام را در بورس فروختند. اگر تعداد قطعات

ساخته شده در سال ۵۰۰۰ قطعه به قیمت هر واحد ۱,۲۰۰,۰۰۰ تومان باشد:

الف) سود شرکت با در نظر گرفتن هزینه‌های تولید در پایان سال مالی چقدر است؟

ب) سهم سرمایه‌گذار مؤسس اول و سوم از سود شرکت، به ترتیب چند میلیون تومان است؟

پ) سودی که به بقیه خریداران سهام می‌رسد چه مقدار است؟

ردیف	هزینه‌های تولید	مبلغ
۱	اجاره ماهانه محل انبار و اجاره برخی از ماشین‌آلات	۵۸,۰۰۰,۰۰۰ تومان
۲	دستمزد ماهانه هر یک از ۳۰ کارگر تراشکاری، جوشکاری و ریخته‌گری	۳,۲۰۰,۰۰۰ تومان
۳	خرید مواد اولیه قالب‌سازی سالانه	۴۵۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان
۴	هزینه سالانه طراحی و تولید قطعات با پرینترهای سه‌بعدی	۹۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان

۱) الف) ۳,۶۱۲ میلیون تومان، ب) $400/722 - 613/200$ ، پ) ۱,۸۰۶ میلیون تومان

۲) الف) ۶,۳۱۲ میلیون تومان، ب) $400/722 - 361/2$ ، پ) ۶,۱۰۸ میلیون تومان

۳) الف) ۳,۶۱۲ میلیون تومان، ب) $4 - 722/2 - 361/2$ ، پ) ۱,۸۰۶ میلیون تومان

۴) الف) ۶,۳۱۲ میلیون تومان، ب) $4 - 722/2 - 613/2$ ، پ) ۶,۱۰۸ میلیون تومان

۴۴- «محمدرضا دانشجوی رشته کامپیوتر است و به تایپ مسلط است. او تصمیم می‌گیرد برای تأمین هزینه‌های تحصیل خود، خدمات تایپ ارائه دهد و از این طریق درآمد کسب کند. وی پس از مدتی به علت حجم بالای کار، برادرش را استخدام می‌کند تا به او کمک کند و ماهانه به او حقوق می‌پردازد.» کدام یک از موارد زیر از ویژگی‌های این کسب و کار نیست؟

- (۱) راهاندازی آسان
(۲) سهولت در تصمیم‌گیری
(۳) تقسیم‌بار مسئولیت
(۴) مسئولیت نامحدود در مقابل دعاوی

۴۵- عبارات کدام گزینه در خصوص «تعاونی‌ها»، نادرست است؟

- (۱) تعاونی کسب و کاری است که با هدف تأمین نیازمندی‌های اعضا تشکیل می‌شود و به بهبود وضعیت اقتصادی آن‌ها کمک می‌کند.
(۲) در تعاونی تولید، تعدادی تولیدکننده جهت بهره‌مندی از مزایای فعالیت‌های اقتصادی با مقیاس بزرگ، گرد هم می‌آیند و با اقدامات جمعی منفعت خود را بیشینه می‌کنند.
(۳) تعاونی‌ها مراحل راهاندازی متفاوتی با شرکت‌ها دارند؛ و هر کدام از اعضا با توجه به اینکه چقدر از سرمایه تعاونی را تأمین کرده باشد، می‌تواند چندین رأی داشته باشد.
(۴) توزیع سود احتمالی در پایان دوره به نسبت سرمایه هر عضو است.

۴۶- فردی صاحب یک کارگاه تولیدی است و هزینه‌های زیر را متقبل شده است. هم‌چنین این فرد می‌توانست به جای احداث کارگاه، در یک اداره دولتی با حقوق ماهیانه دو میلیون تومان استخدام شود. سود یا زیان ماهانه کارگاه با احتساب هزینه فرصت کدام است؟

«خرید مواد اولیه برای تولید ماهیانه: ۳۲ میلیون تومان
پول آب، برق، گاز، عوارض شهرداری و مالیات سالانه: ۲۷۶ میلیون تومان
دستمزد ماهانه هر کارگر: ۱ میلیون تومان (مجموعاً ۱۰ کارگر)
درآمد سالانه: ۷۲۰ میلیون تومان»

- (۱) ۵ میلیون تومان ضرر یا زیان
(۲) ۷ میلیون تومان سود یا منفعت
(۳) ۵ میلیون تومان سود یا منفعت
(۴) ۷ میلیون تومان ضرر یا زیان

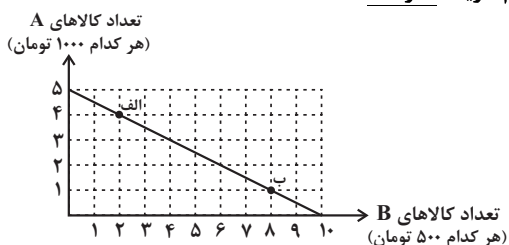
۴۷- سهام‌دار A، ۲۰ درصد و سهام‌دار B، ۲۲ درصد از سهام یک شرکت سهامی را خریداری کرده‌اند. اگر دارایی کل شرکت به ۲۰۰,۰۰۰ سهم تقسیم شده باشد، آنگاه:

الف) سهام‌دار B صاحب چند سهم از کل سهام شرکت است؟

ب) اگر سهام‌دار دیگری اضافه شود و ۷۰,۰۰۰ سهم خریداری کند، در چند درصد سهام شرکت، شریک است؟

- (۱) الف) ۴۰,۰۰۰ (ب) ۳۰
(۲) الف) ۴۴,۰۰۰ (ب) ۳۰
(۳) الف) ۴۰,۰۰۰ (ب) ۳۵
(۴) الف) ۴۴,۰۰۰ (ب) ۳۵

۴۸- فرض کنید شما ۵ هزار تومان برای خرید دو کالای A و B دارید. با توجه به نمودار زیر کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) برای حرکت از نقطه «ب» به «الف» باید از خرید سه واحد کالای A صرف نظر کنیم تا بتوانیم شش واحد بیشتر از کالای B خریداری کنیم.
(۲) در نقطه «ب» می‌توانیم ۱ واحد از کالای A و ۸ واحد از کالای B را خریداری کنیم.
(۳) هر نقطه بر روی نمودار خط بودجه، نشان‌دهنده مقدار کالای A و B است که با ۵ هزار تومان می‌توان خرید.
(۴) در نقطه «الف» می‌توانیم ۴ واحد کالای A و ۲ واحد از کالای B را خریداری کنیم.

۴۹- فردی می‌خواهد از بین چهار خودرو جدول زیر، یکی را برای خرید انتخاب کند. ستون دوم به ارزش‌گذاری ذهنی براساس معیارهای واقعی، ستون سوم به منافع داشتن آن خودرو که به صورت عددی درآمده و ستون چهارم به قیمت آن خودرو در بازار اشاره دارد. به‌نظر شما کدام یک از خودروها ارزش خرید بالاتری دارد؟

خودرو	ارزش‌گذاری ذهنی	منافع خودرو (به میلیون تومان)	هزینه خودرو (به میلیون تومان)
A	عالی	۱۴۰	۲۳۰
B	خوب	۱۰۰	۷۵
C	مناسب	۸۰	۶۵
D	مناسب	۶۰	۵۰

D (۴)

C (۳)

B (۲)

A (۱)

۵۰- فردی می‌خواهد خودروی خود را بفروشد. لاستیک‌های این خودرو فرسوده است، اما میزان فرسودگی‌شان با هم یکسان نیست. هم‌چنین تعویض هر کدام هم اثر متفاوتی بر درآمد فروش خودرو خواهد داشت. براساس جدول زیر بگویید این فرد چند لاستیک را باید قبل از فروش خودرو تعویض کند؟

لاستیک تعویض شده	منفعت (به هزار تومان)	هزینه (به هزار تومان)
لاستیک شماره (۱): در بدترین شرایط	۳۰۰	۲۱۰
لاستیک شماره (۲): در شرایط بد	۲۵۰	۲۷۰
لاستیک شماره (۳): در شرایط خوب	۱۵۰	۱۷۵
لاستیک شماره (۴): در بهترین شرایط	۱۰۰	۱۲۵

(۱) تنها لاستیک شماره ۱ را باید تعویض نماید.

(۲) لاستیک‌های شماره ۳ و ۴ را باید تعویض نماید.

(۳) لاستیک شماره ۲ را باید تعویض نماید.

(۴) هر چهار لاستیک را باید تعویض نماید.

علوم و فنون ادبی (۳) و (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳):

تاریخ ادبیات قرن‌های دوازدهم و

سیزدهم

(دوره بازگشت و بیداری)

صفحه‌های ۱۰ تا ۲۱

علوم و فنون ادبی (۱):

فصل یکم

(درس‌های ۱ تا ۳)

+ کارگاه تحلیل فصل اول

صفحه‌های ۱۰ تا ۳۵

۵۱- با توجه به ویژگی‌های روزنامه‌نگاری در دوره بیداری، کدام موارد صحیح است؟

الف) مجله بهار نشریه‌ای علمی محسوب می‌شد که در سال‌های مشروطه به‌وسیله میرزا یوسف اعتصامی (پدر پروین اعتصامی) منتشر شد.

ب) روزنامه‌های محدودی در این دوره انتشار یافت که دربردارنده مطالب اجتماعی، سیاسی و گاه تاریخی بود.

ج) مدیر روزنامه نسیم شمال، سید اشرف‌الدین گیلانی بود که مسائل سیاسی، اجتماعی و... را با لحن انتقادی و طنزآمیز بیان می‌کرد.

د) در سال‌های پایانی مشروطه، بیشتر روزنامه‌نگاران مطالب خود را در قالب مقاله در روزنامه‌ها منتشر می‌کردند.

ه) دو مجله دانشکده و نوبهار با مدیریت ملک‌الشعراى بهار در سال‌های مشروطه و پس از مجله بهار به عرصه ظهور رسیدند.

(۱) ج - د (۲) الف - د (۳) ج - ه (۴) ب - الف

۵۲- توضیح مقابل کدام‌یک از شخصیت‌های ادبی زیر درست است؟

(۱) فرخی یزدی: از شاعران شاخص این دوره است که تحت‌تأثیر شاعران گذشته، به‌ویژه انوری و سعدی بود و در دوره هفتم مجلس، نماینده مردم شد.

(۲) ادیب‌الممالک فراهانی: فعالیت اصلی‌اش شاعری بود. وی سردبیر روزنامه مجلس بود و دیوان او شامل قصاید، ترجیع‌بندها و مسط‌هایی است که بسیاری از حوادث و اوضاع آن روزگار را بیان می‌کند.

(۳) عارف قزوینی: شاعر وطنی و از موسیقی‌دانان عصر بازگشت بود. عرصه هنر او، تصنیف‌ها و ترانه‌هایی میهنی بود که در آزادی‌خواهی و برانگیختن مردم نقش داشت.

(۴) ایرج‌میرزا: در به‌کارگیری تعبیرات عامیانه و آفریدن اشعار روان و ساده مهارت داشت؛ در طنز، هجو و هزل چیره‌دست بود و در شمار شاعران آزادی‌خواه مشروطه قرار نمی‌گیرد.

۵۳- متن زیر برگزیده‌ای از کدام اثر ادبی و مربوط به کدام سبک است؟

«هرکه به امور دنیایی روی آورد و از سعادت آخرت خود غفلت کند، همچون آن مرد است که از پیش‌آشتر مست بگریخت و به‌ضرورت، خویشتن در چاهی آویخت...»

(۱) کیمیای سعادت - دوره سلجوقی (۲) قابوس‌نامه - دوره غزنوی

(۳) چهارمقاله نظامی عروضی - دوره سامانی (۴) کلیله و دمنه - نثر فنی

۵۴- از دیدگاه تاریخ ادبیات، در متن زیر چند غلط وجود دارد؟

«میرزاده عشقی، شاعر، روزنامه‌نگار، نمایشنامه‌نویس و نظریه‌پرداز دوره بازگشت بود که در روزنامه‌اش، «قرن بیستم»، به افشاگری می‌پرداخت. عشقی به‌دلیل بی‌پروایی در بیان اندیشه‌های سیاسی، اجتماعی و وطن‌پرستانه، در اوج شکوفایی ترور شد. مهم‌ترین اثر عشقی نمایشنامه منثور «ایده‌آل» یا «سه تابلوی مریم» است. بیت زیر از سروده‌های اوست:

از خون جوانان وطن لاله دمیده از ماتم سرو قدشان سرو خمیده»

(۱) سه (۲) چهار (۳) پنج (۴) شش

۵۵- با توجه به اوضاع ادبی دوره بازگشت، چند مورد از عبارات زیر نادرست است؟

الف) هدف انجمن ادبی خاقان، رهایی‌بخشیدن شعر فارسی از تباهی و انحطاط اواخر دوره صفوی و دوره‌های بعد از آن بود.

ب) توجه به ادبیات در دربار قاجاریه و رونق بازار شعر و شاعری و مدح شاهان، در ایجاد نهضت بازگشت ادبی تأثیر داشت.

ج) گروهی از شاعران دوره بازگشت، به قصیده‌سرایی به سبک شاعران خراسانی و عهد سلجوقی پرداختند؛ صباى کاشانی، قآنی شیرازی و نشاط اصفهانی از این گروه‌اند.

د) شاعران دوره بازگشت به پیروی از اسلوب‌های کهن پرداختند و در سطوح زبانی، ادبی و فکری، سبک خراسانی و عراقی را مورد توجه قرار دادند.

ه) مشتاق اصفهانی در زمان نادرشاه و کریم‌خان زند، با همراهی چند تن دیگر از ادیبان، انجمن ادبی اصفهان را اداره می‌کرد.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۵۶- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) صباى کاشانى در مثنوى، قصيده و غزل دست داشت. او پرچمدار بازگشت ادبى و شاخص‌ترين شاعر دوره بازگشت است.
- (۲) از اواسط دوره قاجار، اندکاندک مباحثى در مورد علل شکست و عقب‌افتادگى ايران مطرح شد و هم‌زمان، شعر بازگشت هم مورد انتقاد قرار گرفت.
- (۳) صبا آثارى چون گلشن صبا (به تقلید از گلستان سعدى) و خداوندنامه (حماسه‌ای مذهبی در بیان معجزات پیامبر (ص) و دلیری‌های حضرت علی(ع) و ... از خود به یادگار گذاشت.

(۴) میرزا عبدالوهاب نشاط در نظم و نثر فارسی مهارت داشت. مجموعه آثار منظوم و منثور او با عنوان «گنجینه نشاط» باقی است.

۵۷- از دیدگاه تاریخ ادبیات دوره بیداری، همه موارد درست است؛ به جز:

- (۱) نمایشنامه‌های این دوره، مطابق شیوه نمونه‌های غربی است و زبان آن، همانند نثر داستانی قبل از مشروطه، خالی از تکلف است.
- (۲) ترجمه، از عوامل مؤثر در رشد آگاهی ایرانیان بود و با تأسیس چاپخانه در زمان ناصرالدین‌شاه، ترجمه آثار اروپایی آغاز شد.
- (۳) «سرگذشت حاجی بابای اصفهانی» جزو آثار ترجمه‌ای این دوره است که جیمز موریه، مؤلف و میرزا حبیب اصفهانی، مترجم آن است.
- (۴) میرزا آقا تبریزی، اولین نویسنده نمایشنامه به زبان فارسی است و برخی از آثار وی، تنها نمونه ادبیات نمایشی دوره بیداری است.

۵۸- کدام گزینه در رابطه با تاریخ ادبیات دوره بیداری درست نیست؟

- (۱) زبان شعر این دوره، به سمت محاوره سوق داده شد تا با توده مردم ارتباط برقرار کند و قابل فهم باشد.
- (۲) از شعرا و روشنفکران آزادی‌خواه این دوره، می‌توان بهار و میرزا آقاخان کرمانی را نام برد.
- (۳) در ادبیات بیداری، شاعران و نویسندگان مظاهر استبداد و استعمار را با زبانی ادبی مورد نقد قرار می‌دادند.
- (۴) مضمون عمده ادبیات بیداری، سیاسی، اقتصادی، تاریخی و اجتماعی می‌باشد.

۵۹- به ترتیب هر یک از آثار «تاریخ تطور نظم فارسی - تاریخ بیداری ایرانیان - شمس و طغرا - منشآت» از کیست؟

- (۱) ناظم الاسلام کرمانی - محمدتقی بهار - میرزا حسن خان بدیع - قائم مقام فراهانی
- (۲) محمدتقی بهار - ناظم الاسلام کرمانی - محمدباقر میرزا خسروی - قائم مقام فراهانی
- (۳) میرزا آقاخان کرمانی - محمدتقی بهار - محمدباقر میرزا خسروی - ادیب الممالک فراهانی
- (۴) محمدتقی بهار - میرزا آقاخان کرمانی - میرزا حسن خان بدیع - ادیب الممالک فراهانی

۶۰- هر کدام از گزاره‌های زیر، به ترتیب درباره چه کسی است؟

- (الف) او با تغییر سبک نگارش، تکلف را در نثر از بین برد و نثر وی به گلستان سعدی نزدیک است.
- (ب) وی در رواج نثر ساده و عامیانه که بعدها در داستان‌های نویسندگان معاصر به کار رفت، نقش مؤثری داشت.

(۱) قائم مقام فراهانی - علی اکبر دهخدا	(۲) قائم مقام فراهانی - محمدتقی بهار
(۳) ادیب الممالک فراهانی - علی اکبر دهخدا	(۴) ادیب الممالک فراهانی - محمدتقی بهار

۶۱- در تحلیل و بررسی شعر زیر، همه نکات زبانی صحیح است؛ به جز ...

«آن صحن چمن که از دم دی
گفتی دم گرگ یا پلنگ است
اکنون ز بهار مانوی طبع
پر نقش و نگار همچو ژنگ است
بر کشتی عمر تکیه کم کن
کاین نیل نشیمن نهنگ است»

- (۱) کمی واژگان غیرفارسی
- (۲) وجود واژگان کهن فارسی
- (۳) کاربردهای تاریخی دستور
- (۴) زبان ساده شعر و جمله‌های کوتاه

۶۲- کدام بیت دارای واژه‌آرایی است؟

(۱) آن سیل که دوش تا کمر بود
امشب بگذشت خواهد از دوش
(۲) هم‌چو چین طره مشکین بت‌رویان چین
شد جهان از ناف شب پر نافه مشک تترار
(۳) ساقی عشق ساغری می داد
مست گشتیم از آن مدام مدام
(۴) چه بوی است کارام دل می‌برد
مگر بوی زلف دلارام ماست

۶۳- در کدام بیت واج‌آرایی، حاصل تکرار مصوت است؟

(۱) از جنبش ابروی تو خورشید هراسد
جایی که تو شمشیر کشی جای سپر نیست
(۲) فرو می‌ریخت خون دیده بر رخسار من وقتی
که در خاطر خیال آن پری رخسار می‌کردم
(۳) گلگونه شفق رخ خورشید را بس است
حاجت به شمع نیست مزار شهید را
(۴) بار دل مجنون و خم طره لیلی
رخساره محمود و کف پای ایاز است

۶۴- در ابیات کدام گزینه حس ناراحتی درونی با وزن مناسب بیان شده است؟

(۱) مسلمانان دلی دارم جراححت
ندانم تا مرا زین دل چه راحت
لبم ریش دلم را تازه دارد
ز بس کان لب همی‌ریزد ملاححت
(۲) رفت و ما را همه بیچاره و درمانده بماند
من ندانم که چه درمان کنم این را و چه چار
آه و دردا و دریغا که چو محمود ملک
همچو هر خاری در زیر زمین ریزد خوار
(۳) باز آفتی به اهل جهان از جهان رسید
کاآثار کلفتش به زمین و زمان رسید
باز آتشی فتاد به عالم که دود آن
از شش جهت گذشت و به هفت آسمان رسید
(۴) سوختم ز آتش هجران و دلم بریان شد
ور نسازم چه کنم با دل بریان همه شب
رشته جان من سوخته بگسیخته باد
گر ز عشق سر زلفت ندهم جان همه شب

۶۵- وزن کدام بیت در تقابل با محتوای آن است؟

(۱) بگذشت و بازم آتش در خرمن سکون زد
دریای آتشینم در دیده موج خون زد
(۲) دیدار دل‌فروزش در پایم ارغوان ریخت
گفتار جان‌فزایش در گوشم ارغنون زد
(۳) یا رب دلی که در وی پروای خود نگنجد
دست محبت آن‌جا خرگاه عشق چون زد
(۴) سعدی ز خود برون شو گر مرد راه عشقی
کان کس رسید در وی کز خود قدم برون زد

۶۶- هر دو مورد کدام گزینه نادرست است؟

(الف) وزن و آهنگ، به انتقال بهتر احساس و عاطفه کمک می‌کند.

(ب) شعر و نثر هر دو برای برانگیختن حس و حال عاطفی به کار می‌روند.

(ج) تشخیص لحن مناسب هر متن، خواندن را دلنشین‌تر و درک محتوا را آسان‌تر می‌سازد.

(د) توجه به فضای عاطفی و آهنگ متن، سبب کشف وزن می‌شود.

(ه) شاعر برای انتقال عاطفه خود به دیگران از وزن کمک می‌گیرد.

(۱) ه - الف (۲) ج - ه (۳) ب - د (۴) الف - ب

۶۷- گزاره مقابل کدام بیت نادرست است؟

(۱) ای همه هستی مکن از ما کنار

(۲) غریبان را دل از بهر تو خون است

(۳) سپهد برآشفت چون پیل مست

(۴) خدا کند که نفهمی غمت چه با من کرد

زانک ز هستی به کنار آمدیم (آهنگ ضربی دارد).

دل خویشان نمی‌دانم که چون است (وزن و عاطفه همسو است).

به پاسخ به شمشیر یازید دست (آهنگ شعر به بار حماسی آن افزوده است).

که مرگ من نمی‌ارزد به غصه خوردن تو (محتوایی غمگین در وزنی ملایم)

۶۸- کدام ابیات با یکدیگر تناسب مفهومی دارند؟

(الف) هر که می‌خواهد که از سنجیده‌گفتاران شود

(ب) نماند بر زمین هر کس به طینت خاکسار آمد

(ج) قطره آبی که دارد در نظر گوهرشدن

(د) تا مهر خموشی زنی بر لب گفتار

بر زبان، بند گرانی از تأمل بایش

که عیسی از ره افتادگی گردون‌سوار آمد

از کنار ابر، تا دریا تنزل بایش

صائب، نشوی چون صدف از پاک‌دهان‌ها

(۱) الف، د (۲) الف، ب (۳) ب، ج (۴) ج، الف

۶۹- مفهوم کدام بیت با بیت زیر قرابت دارد؟

«حور خطا گفتم اگر خواندمت

(۱) حور شود دست‌بریده چو من

(۲) بیاراست بزمی چو باغ بهشت

(۳) نعیم زاهدان حور و قصور است

(۴) مانند تو آدمی در آفاق

ترک ادب رفت و قصور ای صنم»

یوسف خاطر بنمایم عیان

به رخسار خوبان حوری‌سرشت

نعیم عاشقان دیدار باشد

ممکن نبود پری ندیدم

۷۰- همه ابیات با یکدیگر قرابت معنایی دارند؛ به جز:

(۱) خاطر ما وصف ذاتش چون تواند گفت چون

(۲) شرح غمت به وصف نخواهد شدن تمام

(۳) در کمترین صنع تو مدهوش مانده‌ایم

(۴) شرح و بیان تو چه کنم زانکه تا ابد

ناطقه مدهوش و دل سرگشته، جان حیران اوست

جهدم به آخر آمد و دفتر تمام شد

ما خود کجا و وصف خداوند آن کجا؟

شرح از تو عاجز است و بیان از تو بی‌خبر

علوم و فنون ادبی (۲)

در این بخش، از میان سؤالات علوم و فنون ادبی (۲) و علوم و فنون ادبی (۱) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤال‌های ۷۱ تا ۸۰ «یا» به سؤال‌های ۸۱ تا ۹۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فصل یکم
(درس‌های ۱ تا ۳)
+ کارگاه تحلیل فصل اول
صفحه‌های ۱۰ تا ۳۴

۷۱- به ترتیب، هریک از آثار نام‌برده، سروده یا نوشته چه کسی است؟

«جامع‌التواریخ - لمعات - تاریخ جهانگشا»

(۱) عطاملک جوینی - فخرالدین عراقی - رشیدالدین فضل‌الله همدانی

(۲) رشیدالدین فضل‌الله همدانی - فخرالدین عراقی - عطاملک جوینی

(۳) عطاملک جوینی - نجم‌الدین رازی - رشیدالدین فضل‌الله همدانی

(۴) رشیدالدین فضل‌الله همدانی - نجم‌الدین رازی - عطاملک جوینی

۷۲- آثار ذکرشده در کدام گزینه، همگی به نثر می‌باشند؟

(۱) فیه ما فیه - لمعات - جمشید و خورشید - مکاتیب

(۲) المعجم - صد پند - مجالس سبعة - تحفة الاحرار

(۳) تاریخ گزیده - عشاق‌نامه - بهارستان - مرصادالعباد

(۴) مکاتیب - مرصادالعباد - رساله دلگشا - اخلاق‌الاشراف

۷۳- فرصت ابراز عقاید برای مذاهب مختلف و گسترش قلمرو زبان فارسی، به‌طور هم‌زمان در کدام قرن به‌وقوع پیوست؟

(۱) قرن ششم (۲) قرن هفتم (۳) قرن هشتم (۴) قرن نهم

۷۴- هجاهای کدام گزینه، یکی از ارکان عروضی بیت زیر است؟

«به‌دنبال محمل چنان زار گریم که از گریهام ناقه در گل نشیند»

(۱) به دنبال (۲) نشیند (۳) چنان زار (۴) ناقه در گل

۷۵- تقطیع هجایی اولین و آخرین رکن عروضی بیت زیر در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟

«یارب از عرفان مرا پیمانه‌ای سرشار ده چشم بینا جان آگاه و دل بیدار ده»

(۱) -U - / - -U - (۲) -U - / - -U -

(۳) -U - / U - U - (۴) -U - / - UU -

۷۶- «وجه شبه» در کدام بیت مشهود است؟

- (۱) می‌دود گوی سعادت در رکاب دولتش
 - (۲) شکار آن‌گه توان کشتن که محکم در کمند آید
 - (۳) نویر گوی سعادت نکند چو گانش
 - (۴) تیغ او خاک چو دریا کند از خون عدو
- قامت هر کس ز بار درد چون چوگان شده
چو بیخ مهر بنشاند درخت وصل برکندی
هر که چون غنچه سر خود به گریبان نبرد
جز چنین شه به چنان تیغ شبیخون نکند

۷۷- کدام بیت دارای اضافه تشبیهی است؟

- (۱) بیا آن آب آتش‌رنگ در ده
 - (۲) میانش یک سر مو در میان نیست
 - (۳) شنیدم کان صنم با ما چنان نیست
 - (۴) چو مرغی زیرک آمد جان خواجه
- که گر خود آتش است آتش‌نشان است
ولیکن یک سر مویش دهان است
ولیکن چون نظر کردم چنان است
که او را دام زلفت آشیان است

۷۸- در کدام گزینه برای یک «مشبه»، دو «مشبه‌به» آورده شده است؟

- (۱) روز چو شمعی به شب زودرو و سرفراز
 - (۲) چون آینه، جان نقش تو در دل بگرفته است
 - (۳) دل ما به دور رویت ز چمن فراغ دارد
 - (۴) بلم آرام چون قویی سبک‌بار
- شب چو چراغی به روز کاسته و نیم‌تاب
دل در سر زلف تو فرورفته چو شانه است
که چو سرو پای‌بند است و چو لاله داغ دارد
به نرمی بر سر کارون همی‌رفت (بلم: نوعی قایق)

۷۹- در کدام بیت بیشترین ادات تشبیه دیده می‌شود؟

- (۱) چو ماه روی تو در شام زلف می‌دیدم
 - (۲) ماه‌رویا دهن غنچه‌وش خوش‌سخنت
 - (۳) چون قامتم کمان‌صفت از غم خمیده دید
 - (۴) چون جان تو شد در هوا ز افسانه شیرین ما
- شبه به روی تو روشن چو روز می‌گردید
چون شود خنده‌زنان پسته شکرشکن است
چون تیر ناگهان ز کنارم بجست یار
فانی شو و چون عاشقان افسانه شو افسانه شو

۸۰- کدام بیت فاقد تشبیه است؟

- (۱) لعلش به شکرخنده خود اعجاز مسیح است
 - (۲) عقل اگر داند که دل در بند زلفش چون خوش است
 - (۳) آسمانا شب وصل است و می و منزل امن
 - (۴) ندانم از چه سبب رنگ آشنایی نیست
- رویش به تجلی ید بیضای کلیم است
عاقلان دیوانه گردند از پی زنجیر ما
چه شود گر نکنی ساز سحر ساز امشب
سهی‌قدان سیه‌چشم ماه‌سیما را؟

علوم و فنون ادبی (۱)

اگر به سؤال‌های ۷۱ تا ۸۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۸۱ تا ۹۰ پاسخ دهید.

فصل یکم

(درس‌های ۱ تا ۳)

+ کارگاه تحلیل فصل اول

صفحه‌های ۱۰ تا ۳۵

۸۱- در کدام گزینه حرف «را» به شکل تاریخی به کار رفته است؟

- (۱) قیمت عشق نداند قدم صدق ندارد
- (۲) از سر زلف عروسان چمن دست بدارد
- (۳) چشم کوتاه‌نظران بر ورق صورت خوبان
- (۴) آرزو می‌کنم شمع صفت پیش وجودت
- سست‌عهدی که تحمل نکند بار جفا را
- به سر زلف تو گر دست رسد باد صبا را
- خط همی‌بیند و عارف قلم صنع خدا را
- که سراپای بسوزند من بی‌سروپا را

۸۲- کدام ویژگی سبکی در ابیات زیر دیده نمی‌شود؟

- «خمید نرگس پژمرده‌ای زانده و شرم
- فکند بر گل خودروی دیده امید
- که برنکرده سر از خاک در بسیط زمین
- جواب داد که آیین روزگار این است
- چو دید جلوه گل‌های بوستانی را
- نهفته گفت بدو این غم نهانی را
- شدم نشانه بلاهای آسمانی را
- بسی بلندی و پستی است زندگانی را»

- (۱) شعر در حیطه ادبیات تعلیمی می‌گنجد.
- (۲) از واژگان کهن فارسی در ابیات استفاده شده است.
- (۳) شعر در قالب مثنوی سروده شده است.
- (۴) در ابیات انتهای، شعر حالت مناظره به خود می‌گیرد.

۸۳- در کدام بیت واج‌آرایی بنا بر تکرار مصوت کوتاه «ب» شکل گرفته است؟

- (۱) ترسیدم و پشت بر وطن کردم
- (۲) من از مفصل این نکته مجملی گفتم
- (۳) خیال خال تو با خود به خاک خواهم برد
- (۴) خمی که ابروی شوخ تو در کمان انداخت
- گفتم من و طالع نگونسم
- تو خود حدیث مفصل بخوان از این مجمل
- که تا ز خال تو خاکم شود عبیرآمیز
- به قصد جان من زار ناتوان انداخت

۸۴- واج‌آرایی در کدام گزینه موسیقی برجسته‌ای ایجاد کرده است؟

- (۱) خروش از خم چرخ چاچی بخاست
- (۲) یاد یاران یار را میمون بود
- (۳) بدان بی‌بها ناسزاوار پوست
- (۴) به هر بام و در مردم شهر بود

۸۵- در کدام بیت آرایه تکرار وجود دارد؟

- (۱) مگیر زلف سیاهش به بوی دانه خال
- (۲) گفتم که نقاب از رخ دلخواه برافکن
- (۳) چو آن نگار جفاپیشه دست من نگرفت
- (۴) گفتم که جهان بر من دلتنگ چه تنگ است
- که بهر مهر نشاید میان مار گرفت
- گفتا مگرت آرزوی دیدن جان است
- بسا که چهره‌ام از خون دل نگار گرفت
- گفتا که مرا همچو دلت تنگ‌دهان است

۸۶- کدام عامل می‌تواند بار حماسی فضای شعر را غنی‌تر سازد؟

- (۱) تکرار منظم موسیقی و هجاهای بلند
- (۲) وزن و آهنگ کوبنده با هجای کشیده و بلند
- (۳) استفاده از صور خیال و وزن ملایم
- (۴) وزن و آهنگ کوبنده، کوتاه، ضربی و تند

۸۷- در کدام بیت وزن و آهنگ با محتوا کاملاً هماهنگ است؟

- (۱) این همه دل‌بندی و خوبی تو را / موضع ناز است و غرور ای صنم
- (۲) من که ز خون حسین پر غم و دردم / شاد چگونه کنند خون رزانم؟
- (۳) سیل غم بی‌شمار بار و خرم برد / طمع من از یار بردبار نه این بود
- (۴) ای سینه که دردمندی از غم / هم زانوی غم دوات جویم

۸۸- آهنگ و مضمون کدام بیت، در تصویرسازی صحنه جنگ، کمک بیشتری کرده است؟

- (۱) نترسیدند از مردن گه جنگ / ز نام بد بترسیدند و از ننگ
- (۲) بود دشمن کهنه، مار سیاه / که صد سال دارد به دل کین نگاه
- (۳) پاره‌پاره بزدن خنجر و شمشیر و سنان / تن هفتاد و دو تن از شهدا یعنی چه
- (۴) به دست اندرش آبگون‌دشنه بود / به خون پری‌چهرگان تشنه بود

۸۹- کدام گزینه با ابیات زیر قرابت مفهومی دارد؟

- «ای آن‌که غمگنی و سزاواری / و اندر نهان سرشک همی‌باری
- رفت آن که رفت و آمد آن که آمد / بود آن که بود خیره چه غم‌داری»
- (۱) می هست و درم هست و بت لاله‌رخان هست / غم نیست و گر هست نصیب دل اعداست
- (۲) از بودنی ای دوست چه داری تیمار / وز فکرت بیهوده دل و جان افگار
- (۳) مرا دلی است که از غمگنی چو دور شود / به غمگان شود و غم فراز گیرد وام
- (۴) سینه از آتش دل در غم جانانه بسوخت / آتشی بود در این خانه که کاشانه بسوخت

۹۰- مفاهیم «بی‌زاد و توشه بودن، نکوهش آزمندی، پرورده‌گویی، اوضاع نابسامان» به ترتیب، از کدام ابیات دریافت می‌شود؟

- (الف) نان جو خور در بهشت سیرچشمی سیر کن / می‌خوری خون از برای نعمت الوان چرا؟
- (ب) صدفوار گوهرشناسان راز / دهان جز به لؤلؤ نکردند باز
- (ج) بر شکست قفس جسم از آن می‌لرزی / که سزاوار چمن بال و پری نیست تو را
- (د) چون ورق برگشت موری شیر را عاجز کند / خط مویی بست دست قهرمان حسن را

جامعه‌شناسی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

ذخیره دانشی / علوم اجتماعی

(علوم انسانی و علوم اجتماعی،

فواید علوم اجتماعی)

صفحه‌های ۱۵ تا ۲

(الف)

(ب)

۱) دانش عمومی دانش غیرمؤثق و نامعتبر نیست، بلکه کم‌وبیش در آن دانش‌های حقیقی و صحیح نیز وجود دارد و دانش علمی به دانش تجربی محدود نمی‌شود. دانش عمومی پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی است و در مقابل دانش علمی، تنها از راه حس و تجربه به دست می‌آید و برای حفظ هویت خود، باید از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری کند.

۲) دانش علمی ضمن ریشه داشتن در دانش عمومی امکان انتقاد از دانش عمومی و تصحیح آن را دارد و همچنین به دلیل امکان اعتباریابی، نسبت به دانش عمومی از اعتبار بیشتری برخوردار است. تفاوت دانش علمی با دانش عمومی در روش آن‌هاست. دانش علمی تنها از راه حس و تجربه و به صورت نظام‌مند به دست می‌آید ولی دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی افراد است که از راه جامعه‌پذیری و فرهنگ‌پذیری به دست می‌آید.

۳) دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت نیستند بلکه خلق و بازسازی آن هستند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند و برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی را بی‌اعتبار می‌دانند. دانش علمی (تجربی) راه کشف واقعیت و تنها دانش معتبر است، دانش عمومی در مقابل دانش علمی از ارزش ناچیزی برخوردار است اما دانشی غیرمؤثق و نامعتبر نیست.

۴) دانش عمومی در مقابل دانش علمی از ارزش ناچیزی برخوردار است و دانش علمی برای حفظ هویت خود باید از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری کند. دانش علمی به دانش تجربی محدود نمی‌شود بلکه دانش‌های فراتجربی مانند دانش‌های عقلانی و وحیانی را نیز شامل می‌شود که هر کدام ملاک سنجش و اعتباریابی خاص خود را دارد.

۹۲- به ترتیب هریک از عبارات زیر، با کدام بخش از جدول مقابل مرتبط است؟

- دانش عمومی پایه و اساس هرگونه دانشی است.

- شکل‌گیری و پیشرفت دانش علمی

- تأکید بر روش علوم به جای موضوع آن

- علم محسوب نکردن علوم عقلانی و وحیانی

۱) د - ب - الف - ج

۲) ج - د - الف - ب

۳) ج - ب - الف - د

۴) الف - ب - ج - د

۹۳- علت، پیامد و علت هر عبارت، به ترتیب کدام است؟

- قدرت دفاع از حقایق موجود در دانش عمومی

- تعارض میان دانش عمومی و دانش علمی یک جهان اجتماعی

- غنی‌تر شدن دانش عمومی

۱) تأمل و اندیشه در دانش عمومی - رواج تعاریف متفاوت و گاه متضادی از علم - ارتباط دو سویه دانش عمومی و دانش علمی

۲) توانمند شدن در دانش علمی - طرح ایده‌های جدید - تأمل و اندیشه در دانش عمومی و حمایت آن از دانش علمی

۳) داشتن دانش علمی - تلاش اعضای جهان اجتماعی برای حل تعارض - سرایت رویکرد جهان متجدد به جوامعی که دانش علمی را به دانش تجربی منحصر نمی‌کنند

۴) مجهز شدن به دانش علمی - رها کردن بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر - افزایش تدریجی ذخیره دانش علمی جهان اجتماعی بر اثر تلاش‌های علمی

۹۴- هر عبارت، به ترتیب نشانگر کدام مفهوم است؟

- برای حل قانون‌گریزی و بحران هویت می‌تواند راه‌حل‌های صحیح پیدا کند.

- در اوایل قرن بیستم، این علوم در صورتی که از روش تجربی استفاده می‌کردند علم تلقی می‌شدند.

- در تعامل با یکدیگر آن را به کار می‌بریم.

- باید به زبان و منطق جهان‌شمول سخن بگوید و در گشودن مرزهای علم به روی جهانیان، مشارکت داشته باشد.

۱) شناخت علمی - علوم انسانی و اجتماعی - دانش عمومی - علوم انسانی و اجتماعی بومی

۲) دانش حاصل از زندگی - علوم انسانی و اجتماعی - ذخیره دانشی - علوم انسانی و اجتماعی اسلامی و ایرانی

۳) دانش علمی - علوم فلسفه و دینی - دانش عمومی - علوم انسانی و اجتماعی بومی

۴) دانش حاصل از زندگی - علوم انسانی و اخلاق - دانش حاصل از زندگی - علوم انسانی و اجتماعی اسلامی و ایرانی

اوایل قرن بیستم	دیدگاه دوم درباره رابطه دانش علمی و عمومی	جهان متجدد	ب
الف	ج	د	حل مسائل و مشکلات زندگی اجتماعی

۹۵- کدام گزینه، به ترتیب به سؤالات زیر به درستی پاسخ می‌دهد؟

- چرا گاهی انجام هر کنش، دشوار می‌شود؟

- تفاوت علوم در چیست؟

- کدام بخش ذخیره دانشی مانند هوا برای انسان است؟

(۱) جهان اجتماعی دانش لازم برای انجام آن را در اختیار انسان قرار نمی‌دهد. - روش - گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی

(۲) فردی که به تنهایی بیرون از جامعه زندگی می‌کند. - روش - آگاهی حاصل از زندگی

(۳) جهان اجتماعی دانش عمومی لازم برای انجام آن را در اختیار انسان قرار نمی‌دهد. - موضوع - دانش عمومی

(۴) فردی که به تنهایی بیرون از جامعه زندگی می‌کند. - موضوع - بخش عمیق تر و دقیق تر ذخیره دانشی

۹۶- پیامد هر عبارت، به ترتیب کدام است؟

- تعارض در ذخیره دانشی جوامع

- هویت فرهنگی متفاوت جهان‌های اجتماعی

- تأثیر متقابل دانش عمومی و دانش علمی و تناسب میان این دو

(۱) عدم حمایت همه‌جانبه دانش عمومی از دانش علمی - تعاریف متفاوت دانش علمی - هر دانش علمی با هر دانش عمومی سازگار نیست.

(۲) تعارض میان دانش علمی و دانش عمومی یک جهان اجتماعی - تعاریف متفاوت و متضاد از علم - هر دانش علمی با هر دانش عمومی سازگار نیست.

(۳) تعارض میان جهان‌های اجتماعی - تعاریف متفاوت و متضاد از علم - امکان انتقاد از دانش عمومی و تصحیح آن

(۴) ترجیح یکی از دانش‌ها بر دیگری - تعاریف متفاوت دانش علمی - دانش عمومی پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی است.

۹۷- کدام گزینه، جدول زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

پایامد کشف نظم و قواعد جهان اجتماعی	الف	ج
ب	متافیزیک	علوم تفهیمی

(۱) قوانین مربوط به کنش‌های آدمیان را مطالعه می‌کنند. - پیش‌بینی آثار و پیامدهای پدیده‌های اجتماعی - فهم فضیلت، عدالت، سعادت و راه

صحیح زندگی

(۲) موضوع آن اصل وجود است. - شرح تأثیر اجتماعات بر زندگی - فهم معانی کنش‌های انسان‌ها

(۳) در زمره علوم انسانی قرار دارد. - برخوردار شدن از فرصت‌های اجتماعات - انتقاد از کنش‌های ناپسند آدمیان

(۴) درباره موجودات زنده، بحث می‌کند. - شرح تأثیر اجتماعات بر زندگی - فهم شیوه صحیح استفاده از علوم طبیعی و دانش‌های ابزاری

۹۸- کدام گزینه، به ترتیب پاسخ پرسش‌های زیر است؟

- کدام دیدگاه، وجود انسان را به ابعاد اجتماعی‌اش تقلیل نمی‌دهد؟

- علت اهمیت بیشتر علوم اجتماعی نسبت به علوم طبیعی چیست؟

(۱) یکی دانستن علوم اجتماعی و علوم انسانی - فراهم کردن فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح برای دانشمندان

(۲) متفاوت دانستن موضوعات علوم انسانی و علوم اجتماعی - کمک به افزایش همدلی و همراهی انسان‌ها

(۳) متفاوت دانستن روش علوم انسانی و علوم اجتماعی - ظرفیت علوم اجتماعی در داوری ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی

(۴) متفاوت دانستن موضوعات علوم انسانی و علوم اجتماعی - ظرفیت علوم اجتماعی در داوری علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن

۹۹- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را به ترتیب مشخص نمایید.

- به سبب آگاهانه و ارادی بودن کنش‌های اجتماعی، پیش‌بینی در علوم اجتماعی ممکن نیست.

- ما حتی اگر درباره علوم طبیعی اطلاعات چندانی نداشته باشیم، می‌پذیریم که این علوم خوب هستند و نتایج سودمندی دارند.

- علمی که به پدیده‌های غیرارادی می‌پردازند، به دلیل اینکه درباره انسان بحث می‌کنند، از علوم انسانی هستند.

- موضوع علوم انسانی عام‌تر از موضوع علوم اجتماعی است و علوم اجتماعی خود بخشی از علوم انسانی محسوب می‌شوند.

(۱) غ - ص - ص - ص (۲) ص - غ - غ - ص (۳) ص - غ - غ - ص (۴) غ - ص - غ - ص

۱۰۰- کدام گزینه، در ارتباط با فواید علوم انسانی، به ترتیب درست و نادرست است؟

(۱) شناخت فضیلت، عدالت، سعادت و راه صحیح زندگی - داوری درباره کنش‌های خوب و بد انسان‌ها

(۲) رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعت - انتقاد از کنش‌های ناپسند و ظالمانه انسان‌ها

(۳) نشان دادن شیوه صحیح استفاده از علوم طبیعی و دانش‌های ابزاری - پیش‌بینی کنش‌ها و پیامدهای آن‌ها برای پیشگیری

(۴) شناخت و فهم معانی کنش‌های آدمیان و پیامدهای آن - پیش‌بینی حوادث طبیعی برای پیشگیری و تسلط بر طبیعت

کنش‌های ما / پدیده‌های اجتماعی
جهان اجتماعی
صفحه‌های ۱ تا ۲۴

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۱)

۱۰۱- هر یک از موارد «قرار گرفتن بر سر دوراهی»، «توانایی یک فارسی زبان در سخن گفتن به زبان عربی»، «گره کردن مشیت به هنگام اعتراض» و پرسش «چرا چنین کاری کردی؟» به ترتیب به کدام ویژگی کنش اشاره دارد؟

- (۱) ارادی بودن - آگاهانه بودن - هدفدار بودن - معنادار بودن
(۲) هدفدار بودن - ارادی بودن - معنادار بودن - هدفدار بودن
(۳) ارادی بودن - آگاهانه بودن - معنادار بودن - هدفدار بودن
(۴) هدفدار بودن - ارادی بودن - هدفدار بودن - معنادار بودن

۱۰۲- کدام گزینه در رابطه با موارد زیر، به ترتیب صحیح است؟

- ترک سیگار

- آسیب و بیماری برای خود و دیگران

- دریافت نمره قبولی در امتحان

- رعایت ادب

(۱) پیامد غیرارادی کنش - پیامد ارادی کنش وابسته به اراده کنشگر - پیامد ارادی کنش وابسته به اراده کنشگر - کنش فردی

(۲) پیامد ارادی کنش وابسته به اراده کنشگر - پیامد طبیعی کنش - پیامد ارادی کنش وابسته به اراده دیگری - کنش اجتماعی

(۳) پیامد غیرارادی کنش - پیامد غیرارادی کنش - پیامد ارادی کنش وابسته به اراده دیگری - کنش اجتماعی

(۴) پیامد ارادی کنش وابسته به اراده کنشگر - پیامد ارادی کنش وابسته به اراده کنشگر - پیامد ارادی کنش وابسته به اراده کنشگر - کنش فردی

۱۰۳- در ارتباط با کنش و پیامدهای آن، چند مورد از موارد زیر صحیح است؟

- کنش انسان‌ها همیشه براساس آگاهی صحیح صورت می‌گیرد و افراد در همه موارد به آگاهی موجود در کنش‌هایشان توجه دارند.

- پیامدهای ارادی کنش احتمالی است؛ یعنی ممکن است انجام بشود یا نشود، زیرا خودشان کنش هستند و باید کنشگری، آن‌ها را انجام دهد.

- در همه موارد، آدمیان کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند و از انجام برخی کنش‌ها به دلیل پیامدهای نامطلوبشان خودداری می‌کنند.

- برای انجام کنش، علاوه بر آگاهی، هدفمندی انسان نیز ضروری است، زیرا ممکن است فردی به کاری آگاه باشد؛ ولی تصمیم به انجام آن نگیرد.

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۰۴- هر عبارت، به ترتیب نشانگر کدام مفهوم است؟

- تعارف کردن هنگام سوار شدن به اتوبوس

- شیوه‌های معین احوال‌پرسی از دیگران

- اشتراک میان نظم و ثروت

- آداب داشتن ادب

(۱) هنجار اجتماعی - پدیده اجتماعی - هنجار اجتماعی - ارزش اجتماعی

(۲) کنش اجتماعی - هنجار اجتماعی - ارزش اجتماعی - فرصت‌ها و محدودیت‌های اجتماعی

(۳) پدیده اجتماعی - هنجار اجتماعی - ارزش اجتماعی - هنجار اجتماعی

(۴) کنش اجتماعی - ارزش اجتماعی - هنجار اجتماعی - فرصت‌ها و محدودیت‌های اجتماعی

۱۰۵- پیامد، معنا یا مفهوم هر عبارت، به ترتیب کدام است؟

- ضروری شدن جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی

- رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی در نیمه‌شب و به دور از چشم دیگران

(۱) انتقال ارزش‌ها و هنجارها به افراد - کنش اجتماعی

(۲) انتقال فرهنگ - کنش فردی

(۳) تداوم و استمرار ارزش‌ها و هنجارها - کنش فردی

(۴) عمل به ارزش‌ها و هنجارها از سوی افراد جامعه - کنش اجتماعی

ج	هنجار اجتماعی	ب
خردترین پدیده اجتماعی	الف	عدالت، امنیت و آزادی

۱۰۶- هر عبارت، به ترتیب با کدام قسمت جدول، مرتبط است؟

- از جنس وسیله و روش هستند

- کنش اجتماعی

- ارزش‌های اجتماعی

(۴) الف - ج - ب

(۳) الف - ب - ج

(۲) ج - ب - الف

(۱) ب - ج - الف

۱۰۷- علت هر یک از موارد زیر، به ترتیب چیست؟

- جهان اجتماعی

- فروپاشی جهان اجتماعی

- امنیت

(۱) مجموعه ارزش‌های اجتماعی - عدم انتقال فرهنگ توسط اعضا - هنجارهای اجتماعی

(۲) مجموعه ارزش‌های اجتماعی - عدم انتقال فرهنگ توسط اعضا - کنش‌های اجتماعی

(۳) مجموعه پدیده‌های اجتماعی - عدم حفظ فرهنگ توسط اعضا - کنش‌های اجتماعی

(۴) مجموعه پدیده‌های اجتماعی - عدم انتقال فرهنگ توسط اعضا - هنجارهای اجتماعی

۱۰۸- به ترتیب کدام عبارت درباره «جهان ماوراءطبیعی» درست و در رابطه با «جهان اجتماعی» نادرست است؟

(۱) شناخت جهان ماوراءطبیعی ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد. - اعضای مختلف جهان اجتماعی همچون یک تیم، از عضویت یکدیگر آگاه‌اند و عضویت و نقش هر کدام توسط همه اعضا تعریف یا پذیرفته می‌شود.

(۲) با ورود جهان ماوراءطبیعی به جهان اجتماعی، جهان اجتماعی گسترده‌تر می‌شود. - نظم از ویژگی‌های مهم جهان اجتماعی است.

(۳) پدیده‌های جهان ماوراءطبیعی به واسطه ارزشی که دارند، وارد جهان اجتماعی می‌شوند. - آگاهی و شناخت مشترکی که جهان اجتماعی براساس آن شکل می‌گیرد، در واقع فرهنگ آن جهان اجتماعی است.

(۴) قوانین الهی با انسان‌های شاکر و ناسپاس برخوردی متفاوت دارد. - جهان اجتماعی و نظم آن اعتباری نیست، بلکه تکوینی است؛ یعنی با آگاهی و اراده انسان‌ها شکل می‌گیرد.

۱۰۹- پاسخ پرسش‌های زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- اعضای جهان اجتماعی چه زمانی وارد این جهان می‌شوند؟

- جهان طبیعی چگونه وارد جهان اجتماعی می‌شود؟

- کدام واژه برای اشاره به مجموعه‌های بزرگ، به کار می‌رود؟

- انسان برای شناخت پدیده‌های ناشناس، چه می‌کند؟

(۱) هنگامی که عضویت در جهان اجتماعی را بپذیرند. - به واسطه ارتباط با زندگی انسان - جهان - به جست‌وجوی تفاوت پدیده‌ها با یکدیگر می‌پردازد.

(۲) از زمانی که پا به جهان اجتماعی می‌گذارند. - طبیعت قسمت جدایی‌ناپذیر زندگی انسان است. - جهان - به جست‌وجوی تفاوت پدیده‌ها با یکدیگر می‌پردازد.

(۳) هنگامی که عضویت در جهان اجتماعی را بپذیرند. - به واسطه ارتباط با زندگی انسان - جهان - آن‌ها را با پدیده‌های آشنا مقایسه می‌کند.

(۴) از زمانی که پا به جهان اجتماعی می‌گذارند. - به واسطه ارتباط با زندگی انسان - اجتماع - آن‌ها را با پدیده‌های آشنا مقایسه می‌کند.

۱۱۰- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- حقوق و تکالیفی که اعضای جهان اجتماعی از آن برخوردار می‌شوند، متناسب با نقش آن‌هاست.

- اقدامات شتاب‌زده انسان در مواجهه با طبیعت، نمونه‌ای از ورود جهان اجتماعی به جهان طبیعی است.

- انسان‌ها برای رهایی از سردرگمی و ایجاد نظم به دسته‌بندی رو می‌آورند.

- سیل پدیده‌ای است که بیرون از جهان اجتماعی قرار دارد و نمی‌تواند وارد آن شود.

(۴) ص - ص - ص - غ

(۳) ص - غ - غ - ص

(۲) ص - ص - غ - ص

(۱) غ - ص - ص - غ

فصل اول: فرهنگ جهانی

(درس‌های ۱ تا ۴)

صفحه‌های ۱ تا ۳۳

در این بخش، از میان سؤالات جامعه‌شناسی (۲) و جامعه‌شناسی (۱) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤال‌های ۱۱۱ تا ۱۲۰ «یا» به سؤال‌های ۱۲۱ تا ۱۳۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۲)

۱۱۱- کدام یک، به ترتیب درباره جهان فردی، درست و درباره جهان اجتماعی، نادرست است؟

- (۱) به زندگی شخصی انسان باز می‌گردد. - این بخش هویت فرهنگی دارد و محصول آگاهی و عمل مشترک انسان‌هاست.
- (۲) دانسته‌ها، تجربیات و خلیات ویژه هر انسان، مربوط به این بخش است. - شیوه زندگی اجتماعی انسان مربوط به این بخش است.
- (۳) اندیشیدن در مورد موضوعی خاص، موجب ورود به این جهان می‌شود. - ابعاد اخلاقی و روانی انسان‌ها به این بخش تعلق دارد.
- (۴) این بخش هویت فرهنگی دارد. - اندیشیدن در مورد موضوعی خاص، موجب ورود به این جهان می‌شود.

۱۱۲- هریک از عبارات زیر، به ترتیب با کدام قسمت جدول ارتباط دارد؟

- جهان فردی اشخاص، نادیده گرفته نمی‌شود و فرد در قبال فرهنگ و جامعه، مسئول است.
- جهان طبیعی را ماده خامی می‌دانند که در معرض تصرفات مختلف جهان اجتماعی است.

نظر گروه اول	نظر گروه دوم	نظر گروه سوم
الف	ج	ب

- بین علوم طبیعی و علوم انسانی و اجتماعی تفاوتی واقعی قائل نیستند.

- (۱) ب - الف - ج (۲) ج - ب - الف (۳) ب - ج - الف (۴) الف - ب - ج

۱۱۳- درستی یا نادرستی عبارات زیر را به ترتیب مشخص نمایید.

- ایرانیان باستان، فتوحاتی فراتر از مرزهای جغرافیایی خود داشتند و جهان‌گشایی‌های آن‌ها منجر به جهانی شدن فرهنگ آنان شد.
- امپراتوری و شاهنشاهی از طریق کشورگشایی و با قدرت نظامی و حضور مستقیم سربازان پیروز، شکل می‌گیرد.
- مفاهیمی چون تهاجم فرهنگی، شبیخون فرهنگی و ناتوی فرهنگی مصادیق استعمار فرانو هستند.
- در طول تاریخ، فرهنگ‌هایی از مرزهای جغرافیایی خود عبور کرده و به سوی جهانی شدن گام برداشته‌اند و برخی از آن‌ها فرهنگ سلطه و استکبار بوده‌اند.

- (۱) ص - ص - ص - غ (۲) غ - ص - ص - ص (۳) ص - غ - غ - ص (۴) غ - ص - ص - غ

۱۱۴- کدام گزینه، بیان‌گر ویژگی‌های «مدینه تغلب» فارابی نیست؟

- (۱) مردم جوامع دیگر را خوار و بی‌ارزش می‌شمردند. - دوست دارند بر یک‌یک مردم جامعه خود نیز چیره شوند. - از آنجا که در یک جامعه مردم برای بقای خود، غلبه بر اقوام دیگر و جلوگیری از غلبه اقوام دیگر بر خود به هم نیازمندند، ناچارند از چیرگی بر یکدیگر خودداری کنند.
- (۲) گمان می‌برند که فقط آنان خوشبخت، پیروز و مورد رشک دیگران‌اند و باید باشند. - گمان می‌برند از همه جوامع دیگر برترند. - مردم جوامع دیگر را خوار و بی‌ارزش می‌شمردند.
- (۳) همواره می‌خواهند دیگران آنان را ستایش کنند. - گمان می‌برند که ملت‌های دیگر توانسته‌اند به موقعیتی که آنان به‌دست آورده‌اند، برسند. - جوامع و اقوام دیگر از آنان خوشبخت‌ترند.
- (۴) مردم برای غلبه بر سایر ملت‌ها با یکدیگر همکاری می‌کنند. - همه آن‌ها شیفته غلبه بر اقوام و ملل دیگرند و این‌گونه اندیشه‌ها در آنان حس خودخواهی را تقویت می‌کند. - نمی‌خواهند ملت‌های مظهر مالک جان و مال خود باشند.

۱۱۵- هریک از عبارات‌های زیر، به ترتیب مربوط به کدام بخش از جدول مقابل است؟

- قدرت نظامی و سیاسی و اشغال یک سرزمین خارجی
- کودتا و نهادها و سازمان‌های بین‌المللی اقتصادی و سیاسی
- استعمار قدیم
- مجریان آشکار و استعمارگران پنهان‌اند.
- استعمار فرانو

انواع استعمار	ابزارها	وضعیت استعمارگران و مجریان
استعمار نو	ب	الف
ج	فناوری اطلاعات	و
هـ	د	استعمارگران حضور مستقیم دارند

- (۱) د - ب - ه - الف - ج

- (۲) ه - ج - الف - د - ب

- (۳) د - ب - ج - و - الف

- (۴) ج - ب - الف - و - ه

۱۱۶- به ترتیب اشتراک «فرهنگ ژاپن و اینکاها»، «اشتراک فرهنگ صهیونیسم و سرمایه‌داری» و «نوع فرهنگی که در آن انسان محکوم به سرنوشتی محتوم است» در کدام گزینه بیان شده است؟

- (۱) تداوم تاریخی بالا - فرهنگ سلطه - جبرگرا
 - (۲) گستره جغرافیایی وسیع - فرهنگ سلطه - دنیاگرایز
 - (۳) عدم وجود تداوم تاریخی بالا - تقسیم جهان به دو منطقه مرکز و پیرامون - جبرگرا
 - (۴) نداشتن گستره جغرافیایی وسیع - تقسیم جهان به دو منطقه مرکز و پیرامون - جبرگرا
- ۱۱۷- هریک از موارد زیر، مربوط به کدام بخش از جدول مقابل است ؟

ویژگی‌های فرهنگ مطلوب جهانی	توضیحات
عقلانیت	ج
الف	معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف است.
ب	زمینه تحقق و گسترش عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول را فراهم می‌آورد.
عدالت	د

- حقیقت
- محصولات تراریخته که یکی از راهکارهای بشر برای رشد جمعیت کره زمین و کمبود منابع است، مضرات بی‌شماری دارد.
- مسئولیت و تعهد
- فرهنگ جهانی باید در لایه‌های مختلف خود به آن معتقد و پایبند باشد.

- (۱) الف - ج - ب - د
- (۲) ب - ج - د - الف
- (۳) الف - ج - د - ب
- (۴) د - ج - ب - الف

۱۱۸- در ارتباط با ارزش جهان‌شمول آزادی، کدام گزینه به ترتیب به سؤالات زیر به درستی پاسخ می‌دهد؟

- پرسش‌هایی که همواره با آزادی همراه هستند، کدام‌اند؟
- چگونه معنای آزادی مشخص می‌شود؟
- پیامد عدم وجود آزادی در فرهنگ جهانی چیست؟

- (۱) آزادی از که، آزادی برای که؟ - پاسخ به پرسش‌های آن براساس ارزش‌های جهان‌شمول - عدم وجود قید و بندهایی که مانع رسیدن انسان به کمال و حقوق انسانی‌اش می‌شوند و زمینه ظلم بر او را فراهم می‌کنند.
- (۲) آزادی از چه، آزادی برای چه؟ - پاسخ به پرسش‌های بنیادین و ابدی انسان - عدم وجود قید و بندهایی که مانع رسیدن انسان به کمال و حقوق انسانی‌اش می‌شوند و زمینه ظلم بر او را فراهم می‌کنند.
- (۳) آزادی از چه، آزادی برای چه؟ - همراه با ارزش‌های جهان‌شمول حقیقت، عدالت و معنویت - فراهم شدن زمینه ظلم بر انسان و عدم رسیدن او به کمال و حقوق انسانی‌اش
- (۴) آزادی از چه، آزادی برای که؟ - همراه با ارزش‌های جهان‌شمول حقیقت، معنویت و عدالت - فراهم شدن زمینه ظلم بر انسان و عدم رسیدن او به کمال و حقوق انسانی‌اش

۱۱۹- عبارت زیر، مربوط به کدام مقطع تاریخی در گسترش فرهنگی عقاید و ارزش‌های اسلامی است؟

«ارزش‌های جاهلی در این دوره به تدریج اقتدار جامعه اسلامی را در چارچوب مناسبات قبیله‌ای و عشیره‌ای سازمان بخشید.»

- (۱) پیامبری و نبوت
- (۲) خلافت
- (۳) استعمار
- (۴) بیداری اسلامی

۱۲۰- در رابطه با ویژگی‌های استبداد قومی، کدام گزینه درست است؟

- (۱) عقبه‌ای خارج از جغرافیای جهان اسلام داشت.
- (۲) در سایه قدرت و سلطه جهان غرب عمل می‌کرد.
- (۳) با رعایت ظواهر اسلامی، پوشش دینی خود را حفظ می‌کرد.
- (۴) به رغم هویت اسلامی خود، در رویارویی غیرمستقیم با حضور فرهنگ اسلامی بود.

جامعه‌شناسی (۱)

اگر به سؤال‌های ۱۱۱ تا ۱۲۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۱۲۱ تا ۱۳۰ پاسخ دهید.

کنش‌های ما / پدیده‌های اجتماعی
جهان اجتماعی
صفحه‌های ۱ تا ۲۴

۱۲۱- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب با کدام یک از ویژگی‌های کنش انسانی مرتبط است؟

- عدم فهم زبان اسپانیایی

- کنش نبودن عقب کشیدن ناخودآگاه دست از جسم داغ

- دوراهی انتخاب رشته حقوق و روان‌شناسی

(۱) آگاهانه بودن - آگاهانه بودن - ارادی بودن (۲) آگاهانه بودن - ارادی بودن - ارادی بودن

(۳) آگاهانه بودن - معنادار بودن - هدفدار بودن (۴) معنادار بودن - هدفدار بودن - آگاهانه بودن

۱۲۲- کدام گزینه، به ترتیب درباره پیامدهای کنش، نادرست و درباره ویژگی‌های کنش، درست است؟

(۱) پیامدهای ارادی، خودشان کنش هستند و کنشگری باید آن‌ها را انجام دهد. - پرسش «چرا چنین کاری کردی؟» مربوط به هدفداری کنش است.

(۲) اگر پیامد وابسته به اراده انسان باشد، قطعی است. - سخن گفتن، مربوط به ویژگی آگاهانه بودن است.

(۳) پیامدهای ارادی، نتیجه طبیعی کنش‌اند. - کنش، همیشه وابسته به آگاهی و اراده نیست.

(۴) در بسیاری از موارد، آدمیان کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند. - پرسش «چرا چنین کردی؟» مربوط به معنای کنش است.

۱۲۳- اینکه فردی با وجود اینکه می‌داند سیگار برای او ضرر دارد اما همچنان این کار را انجام می‌دهد، بیان‌گر کدام ویژگی کنش است؟

(۱) برای انجام کنش علاوه بر آگاهی، اراده انسان نیز ضروری است.

(۲) انسان‌ها با توجه به معنای کنش خود، آن را انجام می‌دهند.

(۳) کنش انسان‌ها همیشه براساس آگاهی صحیح، شکل نمی‌گیرند.

(۴) کنش انسان، بدون آگاهی انجام نمی‌شود.

۱۲۴- فردی در حال آواز خواندن با صدای بلند در یک محیط عمومی است. عمل آواز خواندن فرد یکی از موارد ... محسوب می‌شود و اگر فرد برای رعایت

حقوق دیگران آواز خواندن خود را قطع کند، در این صورت ... به وجود می‌آید.

(۱) کنش فردی - هنجار اجتماعی (۲) کنش اجتماعی - ارزش اجتماعی

(۳) کنش اجتماعی - هنجار اجتماعی (۴) کنش فردی - ارزش اجتماعی

۱۲۵- کدام عبارت در رابطه با کنش اجتماعی، صحیح نیست؟

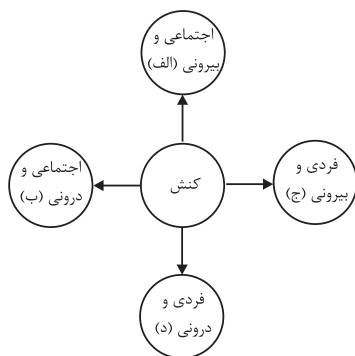
(۱) کنش اجتماعی نوعی از کنش انسانی است.

(۲) کنش‌های اجتماعی و پیامدهایی که به دنبال دارند، همان پدیده‌های اجتماعی‌اند.

(۳) در کنش اجتماعی، آگاهی و اراده آدمی، ویژگی‌ها و اعمال دیگران را در نظر می‌گیرد.

(۴) در کنش اجتماعی، لزوماً باید به غیر از فرد، افراد دیگری نیز حضور داشته باشند.

۱۲۶- با توجه به نمودار مقابل، به ترتیب هریک از عبارات زیر مربوط به کدام یک از قسمت‌های آن است؟

- زهرا در ذهن خود مجسم می‌کند که در آینده وکیل شده است.

- مریم به تنهایی مشغول درس خواندن برای امتحانات ترم است.

- خانواده آقای موسوی، در هنگام سال تحویل سفره هفت‌سین خود را در کنار مزار برادر آقای موسوی

که شهید شده است، می‌چینند.

(۱) د - الف - ب

(۲) ب - ج - الف

(۳) ب - الف - ج

(۴) د - ج - الف

۱۲۷- عبارات زیر، به ترتیب با کدام موارد ارتباط دارند؟

- بنی‌آدم اعضای یک پیکرند

- فروریختن یا دگرگون شدن جهان اجتماعی

(۱) مقایسه جهان اجتماعی و موجودات زنده - عدم پذیرش عضویت در جهان اجتماعی توسط فرهنگ‌های دیگر

(۲) وابستگی اعضای موجودات زنده به یکدیگر - عدم انتقال فرهنگ از طریق آموزش و تعلیم و تربیت

(۳) مقایسه جهان اجتماعی و موجودات زنده - عدم انتقال فرهنگ از نسلی به نسل دیگر

(۴) روابط و ساختار تکوینی اعضای موجودات زنده - ناتوانی یک نسل در حفظ فرهنگ خود

۱۲۸- جهان اجتماعی بر کدام مورد دلالت دارد و معیار شناسایی پدیده‌های جهان اجتماعی، کدام است؟

(۱) پدیده‌هایی که در مجموعه‌های بزرگ قرار دارند. - تأثیرات تعیین‌کننده در کنش‌های اجتماعی

(۲) پدیده‌هایی که در محدوده زندگی اجتماعی انسان قرار دارند. - ارتباط آن‌ها با زندگی اجتماعی

(۳) پدیده‌هایی که در محدوده محیط طبیعی قرار دارند. - دگرگونی کنش‌های اجتماعی

(۴) پدیده‌هایی که در محدوده جهان ماوراءطبیعت قرار دارند. - ارتباط آن‌ها با زندگی اجتماعی

۱۲۹- کدام گزینه در ارتباط با بسط جهان اجتماعی درست است؟

(۱) شناخت فلزات و به دنبال آن اثرگذاری آنان بر ساخت ابزارها و وسایل جدید، فلزات را به جهان اجتماعی وارد می‌کند.

(۲) جهان ماوراءطبیعی قبل از انسان وجود داشته و پس از نابودی انسان‌ها نیز، وجود دارد و نمی‌تواند به جهان اجتماعی راه یابد.

(۳) کنش‌های اجتماعی انسان و پیامدهایشان، فرصت‌های زندگی اجتماعی را محدود می‌کنند و در گستره جهان اجتماعی قرار نمی‌گیرند.

(۴) پدیده‌هایی که محصول کنش اجتماعی انسان نیستند، نمی‌توانند به جهان اجتماعی راه یابند.

۱۳۰- اعتقاد به ماوراءالطبیعه چگونه می‌تواند کنش‌های اجتماعی آدمیان را دگرگون سازد و محدود شدن فرصت‌های زندگی اجتماعی، نتیجه چیست؟

(۱) از طریق گشایش درهای آسمان به روی مؤمنان - ستم‌پیشگی انسان‌ها و انتقام الهی

(۲) از طریق تغییر آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی - آلودگی محیط زیست

(۳) از طریق تغییر عمل سنت‌های الهی با انسان‌ها - ستم‌پیشگی انسان‌ها

(۴) از طریق گشایش درهای آسمان به روی مؤمنان - رفتار شتاب‌زده و نابخردانه انسان

آزمون ۲۲ مهر ماه ۱۴۰۱

دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
عربی زبان قرآن	۶	۵	۳	۲	۱	
تاریخ و جغرافیا	۷	۶	۴	۲	۱	
فلسفه و منطق	۶	۴	۳	۲	۱	

مدت پاسخ‌گویی: ۸۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۱۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	عربی زبان قرآن (۱) و (۳)	اجباری	۲۰	۱۳۱	۱۵۰	۲۰
۲	عربی زبان قرآن (۲)	انتخابی	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰
۳	عربی زبان قرآن (۱)		۱۰	۱۶۱	۱۷۰	
۴	تاریخ و جغرافیا (۳)	اجباری	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	۱۰
۵	تاریخ و جغرافیا (۱)	اختیاری	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	۱۰
۶	تاریخ و جغرافیا (۲)		۱۰	۱۹۱	۲۰۰	
۷	فلسفه دوازدهم	اجباری	۱۰	۲۰۱	۲۱۰	۱۰
۸	منطق	اجباری	۱۰	۲۱۱	۲۲۰	۱۰
۹	فلسفه یازدهم	انتخابی	۱۰	۲۲۱	۲۳۰	۱۰
۱۰	منطق		۱۰	۲۳۱	۲۴۰	

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی (۳):

من الأشعار المنسوبة إلى الإمام علي (ع)

درس ۱

صفحه‌های ۱ تا ۴

عربی (۱):

ذاكَ هُوَ اللَّهُ / إِنَّكُمْ مَسْئُولُونَ

درس‌های ۱ و ۲

صفحه‌های ۱ تا ۲۲

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنْ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۳۱ - ۱۳۹)

۱۳۱- ﴿وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا﴾:

- (۱) و در خلق آسمان‌ها و زمین اندیشه می‌کنند (و می‌گویند) پروردگارا این را بیهوده نیافریدی!
- (۲) و در اندیشه آفرینش آسمان و زمین هستند (و می‌گویند) پروردگارا این را باطل خلق نکرده‌ای!
- (۳) و درباره آفرینش آسمان‌ها و زمین می‌اندیشند (و می‌گویند) خداوند! این آفرینش را باطل نیافریدی!
- (۴) و در خلقت آسمان‌ها و زمین فکر می‌کنند (و می‌گویند) پروردگار ما این را بیهوده خلق نکرده است!

۱۳۲- «الشَّمْسُ الَّتِي لَهَا جَذْوَةٌ مُسْتَعِرَةٌ خَلَقَهَا رَبُّ نُو حِكْمَةً بِالْغَةِ!»:

- (۱) خورشید که پاره آتش فروزان می‌باشد، پروردگاری آن را آفریده که حکمت کاملی دارد!
 - (۲) خورشیدی که اخگری فروزان دارد، پروردگاری آن را خلق کرده که دارای حکمتی کامل است!
 - (۳) پروردگاری که حکمتی فراوان دارد، همان خورشیدی را خلق نموده که اخگری نورانی دارد!
 - (۴) پروردگار که دارای حکمتی کامل می‌باشد، خورشید را که اخگرش سوزاننده است، خلق نموده!
- ۱۳۳- «إِنَّ الَّذِي تَنْهَمُرُ الْأَنْعُمُ بِقُدْرَتِهِ وَ يَشْقِ الْأَبْصَارَ فِي الْوُجُوهِ لَا يَتْرُكُنَا أَمَامَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ!»:

- (۱) به راستی آنکه با قدرتش نعمت‌ها را سرازیر می‌کند و دیدگان را در چهره‌ها می‌شکافد، ما را در برابر قوم ستمگران رها نکرده است!
 - (۲) بی‌گمان او کسی است که با قدرت او نعمت‌ها ریزان شده و دیدگان در چهره‌ها شکافته می‌شوند، پس ما را مقابل قوم ظالم رها نمی‌کند!
 - (۳) بدون شک همان کسی که قدرتش نعمت‌ها را سرازیر می‌کند و دیدگان را در چهره‌ها می‌شکافد، در برابر قوم ستمگران رهایمان نمی‌کند!
 - (۴) بی‌تردید کسی که نعمت‌ها با قدرت او ریزان می‌شوند و دیدگان را در چهره‌ها می‌شکافد، ما را در برابر قوم ستمگر رها نمی‌کند!
- ۱۳۴- «كَانَ فَلَاحُو تِلْكَ الْمَنْطِقَةِ يَتَمَتُّونَ: لَيْتَ نُزُولَ الْمَطَرِ يَكُونُ فِي هَذِهِ السَّنَةِ أَكْثَرَ مِمَّا نَزَلَ فِي السَّنَةِ الْمَاضِيَةِ!»:

کشاورزان آن منطقه ...

- (۱) آرزو می‌کردند ای کاش امسال بارش باران از آنچه که در سال قبل فرود آمد بیشتر بود!
- (۲) آرزو کرده بودند کاش بارش باران، امسال بیشتر باشد از آنچه در سال گذشته فرود آمد!
- (۳) آرزو می‌کردند کاش امسال بارش باران بیشتر باشد از آنچه در سال گذشته فرود آمد!
- (۴) آرزو می‌کردند کاش باران امسال بیشتر از آنچه که در سال گذشته باریده بود ببارد!

۱۳۵- «ما كان ذلك الشاب يعلم أن العالم الأكبر انطوى فيه و هو ليس جرماً صغيراً كما كان يزعم!»:

- ۱) آن جوان نمی دانست دنیایی که در او به هم پیچیده است بزرگتر است و او پیکر کوچکی نیست آن طور که گمان می کرد!
- ۲) آن جوان نمی دانست که جهان بزرگتر در او به هم پیچیده است و او چنان که گمان می کرد یک پیکر کوچک نیست!
- ۳) آن جوانی بود که نمی دانست جهان بزرگتر در او به هم پیچیده است و او پیکر کوچکی نیست آن طور که پنداشته بود!
- ۴) آن جوان نمی دانست همانا دنیای بزرگتر در او به هم پیچیده است و او پیکر کوچک نیست چنان که تصور می کرد!

۱۳۶- عین الخطأ:

- ۱) ليتني أقدر أن أطفئ نار الحسد في قلبي!: کاش بتوانم آتش حسادت را در قلب خود خاموش کنم!
- ۲) طوبى لمن يمتلكون السنة فارغة عن الكذب!: خوشا به حال کسانی که زبان های خود را خالی از دروغ نگه دارند!
- ۳) إذا ملك الأراذل يصيرون المجتمع غير صالح للعيش!: هرگاه فرومایگان حکمرانی کنند، جامعه را برای زندگی نامناسب می گردانند!
- ۴) حافظوا على المرافق العامة لينتفع بها جميع الناس!: از تأسیسات عمومی مراقبت کنید تا همه مردم از آن ها بهره مند گردند!

۱۳۷- عین الصحیح:

- ۱) داء المرء في أغلب الأوقات منه بينما لا يشعر!: در بیشتر وقت ها دواى انسان از خود اوست در حالی که احساس نمی کند!
- ۲) علمتني التجارب أن قيمة كل امرئ ما يحسنه!: تجربه ها به من آموخته اند که ارزش هر انسانی به چیزی است که آن را به خوبی انجام می دهد!
- ۳) لا تطلبوا بالعلم بدلاً فإن الجاهل ميت و العالم حي!: برای دانش نباید جانشینی جست و جو کنید زیرا نادان، مرده است و عالم، زنده!
- ۴) إنما الفخر في الدنيا لعقل ثابت و حياء و عفاف لا نسب!: همانا افتخار در دنیا به اندیشه ای استوار و زندگی کردن و پاکدامنی است نه دودمان!

۱۳۸- «آیا نمی دانی که تو از گوشت و استخوان و پی آفریده شده ای!»:

- ۱) أ لا تعلم أنك خلقت من اللحم و العظم و العصب!
- ۲) أ لا تدري إنكم خلقت من اللحم و العظم و العصب!
- ۳) أ لا تعلم أنك قد خلقت من اللحم و العصب و العظم!
- ۴) هل لا تعلمين أنك قد خلقت من اللحم و العظم و العصب!

١٣٩- «الكلام كالدواء؛ قليله ينفع و كثيره قاتل!» عَيْن الأبيد عن مفهوم العبارة:

- (١) الأمن و السلام، مِنْ قَلّة الكلام!
- (٢) كمّ گوی و گزیده گوی چون دُر / تا ز اندک تو جهان شود پُر!
- (٣) چند خموش می‌کنم سوی سکوت می‌روم / هوش مرا به رغم من ناطق راز می‌کنی!
- (٤) إذا تَمَّ العقلُ نقص الكلام!

■ ■ عَيْن الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (١٤٠-١٤٢)

١٤٠- «حَكَمْتُ في مباراة كرة القدم بينَ فريقينِ مُجَدِّينَ و أعطيتُ الفريقَ الأولَ جائزةَ ذهبية»:

- (١) مُجَدِّينَ: اسم - مثني للمذكر (مفرد: مُجَدِّ) / صفة و موصوفها: فريقينِ
 - (٢) الأولُ: اسم - مفرد مذكر (مؤنثه: الأولى) - مِنْ الأعداد الترتيبية
 - (٣) أعطيتُ: فعل ماضٍ - للمتكلم - له ثلاثة حروف أصلية
 - (٤) ذهبية: اسم - مفرد مؤنث / صفة و موصوفها: جائزة
- ١٤١- «قَالَ رسول الله: تَحَفَّظُوا مِنَ الْأَرْضِ فَإِنَّهَا أُمُّكُمْ»:

- (١) قَالَ: فعل ماضٍ - للغائب - مصدره (قول) / فعل و فاعله «رسول»
- (٢) الله: لفظ الجلالة - مفرد مذكر - معرفة / مضافٌ اليه
- (٣) تَحَفَّظُوا: فعل أمر - للمخاطبين - حروفه الأصلية أو مادته: ح ف ظ
- (٤) الأرض: اسم - مفرد مذكر - معرّف بآل

١٤٢- «إِذَا مَلَكَ الْأَرَاذِلُ هَلَكَ الْأَفَاضِلُ»:

- (١) مَلَكَ: فعل ماضٍ - للمفرد المذكر الغائب / فعل شرط
- (٢) الْأَرَاذِلُ: اسم - جمع تكسير و مفرد «الزذل»
- (٣) هَلَكَ: فعل ماضٍ - للمفرد المذكر الغائب - حروفه الأصلية ثلاثة
- (٤) الْأَفَاضِلُ: اسم - جمع مكسّر - معرفة (بسبب حرف «ال») / فاعل

■ ■ عَيْن المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (١٤٣ - ١٥٠)

١٤٣- عَيْن الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (١) قَالَتِ الْمُدْرَسَةُ: جَذْوَةُ الشَّمْسِ مُسْتَعْرَةً و فِيهَا ضِيَاءٌ و بِهَا حَرَارَةٌ مُنْتَشِرَةٌ!
- (٢) إِطْفَاءُ مُكَفِّفِ الْهَوَاءِ و الْحِفَافُ عَلَيْهِ مَسْئُولِيَّةٌ مُشْتَرَكَةٌ بَيْنَ الطَّالِبَاتِ!
- (٣) الْمَرَافِقُ الْعَامَّةُ هِيَ الْأَمَاكِنُ الَّتِي تَمْتَلِكُهَا الدَّوْلَةُ و نَنْتَفِعُ بِهَا كُلُّنَا!
- (٤) وَجَدَتِ الطَّالِبَةُ الصَّفَّ فَارِغًا فَأَخْبَرَتِ الْمُدِيرَةَ بِمَا شَاهَدَتْهَا!

١٤٤- عَيْن اسم إشارة يختلف معناه الفارسي:

(١) هذه ألوان جميلة تسبب الهدوء عند النوم!

(٢) هذه الحجرات مغلقة و ليس تلميذ في المدرسة!

(٣) هؤلاء اللاعبون يتعاونون جميعاً لينجحوا في المباراة!

(٤) هؤلاء المواطنون يعملون بواجباتهم لوجودوا مجتمعاً سعيداً!

١٤٥- عَيْن الصحيح للفراغين: « الميدان قُربه شوارع! »

(١) هذان / رابعة (٢) هذان / أربعة (٣) هذا / أربعة (٤) هذا / رابعة

١٤٦- عَيْن الصحيح في أسلوب الجملة:

(١) اولئك النساء لا تُضيّعن حتى لحظة واحدة من لحظات عمرهن!

(٢) لا تُشجع الصديقات على إلقاء المسؤولية على الآخرين يا بنتي!

(٣) لي أصدقاء كلّ واحدٍ منهم يتكلّم باللغة العربية جيّداً!

(٤) أمطرت السماء على الأراضي الجافة في قريتنا غداً!

١٤٧- عَيْن الموصوف جميعاً سالماً:

(١) المواطنون مسؤولون عن أمور البلاد!

(٢) على كلّ المزارعين الحفاظ على النباتات!

(٣) كانت الدلافين الذكيّة تلعب قُرب الشاطئ!

(٤) إنّ النموّ واحد من خصائص الكائنات الحيّة!

١٤٨- عَيْن الخطأ: (في العمليات الحسابية)

(١) ألف تقسيم على عشرين يساوي خمسين!

(٢) خمسة عشر هو خمس خمسة و سبعين!

(٣) نصف ثمانية و سبعين يساوي تسعة و ثلاثين!

(٤) ثمانون ناقص خمسة و ثلاثين يساوي أربعة و خمسين!

١٤٩- « لي سبعة و عشرون زميلاً في الصفّ، كان خمسة تلاميذ لم يأتوا إلى المدرسة يوم الأربعاء لأنهم كانوا مُصابين

بالكورونا، في أثناء الحصة سمح المدرّس لأربعة تلاميذ لكي يتركوا الصفّ للذهاب إلى المكتبة، فكان عددنا في

الصفّ »؛ أكمل الفراغ:

(١) واحداً و عشرين (٢) عشرين

(٣) تسعة عشر (٤) ثمانية عشر

١٥٠- عَيْن ما يجبُ فيه تصحيح العدد و المعدود كليهما معاً:

(١) اليوم قد أتينا مع ثلاث صديقات إلى سوق المدينة،

(٢) لنشتري سبعة فستاناً و واحداً سروالاً لإحدى الصديقات،

(٣) ذهبنا يوم الثلاثاء إلى متجر صديقتنا و كان لديها ثلاثون فساتين،

(٤) ولكّنا ما وجدنا سروالاً مناسباً و إن كان لها عشرون و ثلاثة أنواعاً منها!

مَوَاعِظُ قِيَمَةٍ
درس ۱
صفحه‌های ۱ تا ۱۶

در این بخش، از میان سؤالات عربی (۲) و عربی (۱) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤال‌های ۱۵۱ تا ۱۶۰ «یا» به سؤال‌های ۱۶۱ تا ۱۷۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۲)

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۵۱ - ۱۵۶)

۱۵۱- ﴿... رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ﴾: ... پروردگارا! ما ...

- (۱) ایمان آوردیم، پس ما را ببخش و رحمت کن که تو برای ما بهترین رحم‌کننده‌ای!
 - (۲) ایمان می‌آوریم، پس ما را ببخش و رحمت کن که تو برای ما از بهترین رحم‌کنندگانی!
 - (۳) ایمان می‌آوریم، پس ما را مورد مغفرت قرار بده و رحمت کن که تو بهترین رحم‌کننده‌ای!
 - (۴) ایمان آوردیم، پس ما را مورد مغفرت قرار بده و به ما رحم کن که تو بهترین رحم‌کنندگانی!
- ۱۵۲- «مَنْ الْجَمِيلِ جَدًّا أَنْ نَكُونَ مُشْتَاقِينَ إِلَى الْأَعْمَالِ الصَّالِحَةِ وَ إِنْ لَا نَسْتَطِيعُ أَنْ نَقُومَ بِهَا!»:
- (۱) واقعاً زیباست که ما مشتاق به کارهای صالح باشیم حتی اگر نتوانیم کاری انجام دهیم!
 - (۲) بسیار زیباست که ما به کارهای شایسته مشتاق باشیم اگرچه نتوانیم به آن‌ها بپردازیم!
 - (۳) چه زیباست که ما به کارهای پسندیده بسیار مشتاق باشیم حتی اگر نتوانیم بدان عمل کنیم!
 - (۴) زیباتر این است که ما به اعمال صالح اشتیاق بسیاری داشته باشیم اگر قادر به انجامشان نبودیم!
- ۱۵۳- «عَلَيْنَا الْإِسْتِفَادَةُ مِنَ الْفُرْصِ الَّتِي تَدْعُونَا إِلَى أَحْسَنِ الْحَالِ وَ تُبْعِدُنَا عَنْ أَسْوَأِهِ!»:

- (۱) استفاده از فرصت‌های نزدیک‌کننده به بهترین حالت و دورکننده از بدترین آن، وظیفه ماست!
- (۲) ما باید از فرصت‌هایی بهره ببریم که به حال نیک دعوتمان می‌کنند و از بدترین آن دورمان می‌نمایند!
- (۳) ما باید از فرصت‌هایی که ما را به بهترین حال دعوت می‌کند و از بدترین حال دور می‌نماید، استفاده کنیم!
- (۴) استفاده کردن از زمان‌هایی که ما را به حالتی نیکو دعوت می‌نماید و از بدترین حالت دورمان می‌کند، بر ما واجب است!

۱۵۴- عَيْنُ الْخَطَأِ:

- (۱) الإقتصاد في استهلاك الماء و الكهرباء أمرٌ ضروريٌّ لكلِّ مواطنٍ!: میانه‌روی در مصرف آب و برق مسئله‌ای لازم برای هر شهروندی است!
- (۲) تعلُّم المهارات الجديدة يُساعدُنَا على العمل الأفضل!: آموختن مهارت‌های جدید به ما برای کار بهتر کمک می‌کند!
- (۳) حسنُ التغذية و الإهتمام به موعظةٍ يؤكِّد عليها الأطباء!: تغذیه سالم و توجه به آن توصیه‌ای است که پزشکان همیشه دارند!
- (۴) هؤلاء الآباء كانوا يُحبُّون رؤية أولادهم في درجات عالية من العلم!: این پدران، دیدن فرزندان‌شان را در رتبه‌های بالایی از دانش دوست می‌داشتند!

۱۵۵- «به همراه خواهر کوچک‌ترم در آخر هفته به سینما خواهیم رفت!»:

- (۱) سوف أذهب مع أختي الصُغرى إلى السِّينما في نهاية الأسبوع!
- (۲) سوف نذهب مع أختي الصَّغيرة إلى السِّينما في هذا الأسبوع!
- (۳) نذهب مع أختي الصَّغيرة إلى السِّينما في نهاية هذا الأسبوع!
- (۴) سنذهب مع أختي الصُغرى إلى السِّينما في نهاية الأسبوع!

١٥٦- عَيْنِ الْخَطِّ حسب الحقيقة و الواقع:

- (١) يَجِبُ أَنْ لَا نَرْفَعَ أَصَوَاتَنَا فَوْقَ صَوْتِ مَنْ نَتَكَلَّمُ مَعَهُ!
- (٢) عَلَيْنَا أَنْ نُحَافِظَ عَلَى أَدَاءِ الصَّلَاةِ فِي وَقْتِهَا!
- (٣) الْإِعْجَابُ بِالنَّفْسِ عَمَلٌ مَقْبُولٌ عِنْدَ النَّاسِ!
- (٤) لَا تَعْمُرِ الْحِكْمَةُ فِي قَلْبِ جَمِيعِ النَّاسِ!

١٥٧- عَيْنِ الْخَطِّ في ضبط حركات الحروف:

- (١) عَلَى النَّاسِ أَنْ لَا يَتَكَبَّرُوا عَلَى الْآخَرِينَ!
- (٢) إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ مَنْ يُحَافِظُ عَلَى الصَّلَاةِ فِي وَقْتِهَا!
- (٣) دَغْ شَاتِمَكَ مُهَانًا تُرَضِ الرَّحْمَنَ وَ تُسْخِطُ الشَّيْطَانَ!
- (٤) إِشْتَرَيْنَا سَرَاوِيلَ وَ فَسَاتِينَ بِأَسْعَارٍ أَرْخَصَ فِي الْمَتَجَرِ!

١٥٨- في أيّ عبارة ما جاءت كلمتان متضادتان؟

- (١) إِذَا مَلَكَ الْأَرَاذِلَ هَلَكَ الْأَفَاضِلُ!
- (٢) شَرُّ النَّاسِ مَنْ لَا يَعْتَقِدُ الْأَمَانَةَ وَ لَا يَجْتَنِبُ الْخِيَانَةَ!
- (٣) كُنْ مُتَوَاضِعًا عِنْدَ مُعَامَلَةِ الْآخَرِينَ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَخُورَ!
- (٤) عَلَيْنَا أَنْ نَكُونَ صَابِرِينَ عَلَى الشَّدَائِدِ وَ الْمَشَاكِلِ فَإِنَّهُ مِنَ الْأُمُورِ الْمُهْمَّةِ!

١٥٩- عَيْنِ كَلِمَةِ «خَيْر» تختلف في المعنى:

- (١) سَأَلْتُ رَبِّي خَيْرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ!
- (٢) حُسْنُ الْخَلْقِ مِنْ خَيْرِ الْأُمُورِ عِنْدَ اللَّهِ!
- (٣) خَيْرَكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْعِلْمَ وَ يَعْلَمُهُ!
- (٤) إِنَّهُ خَيْرٌ مَنْ جَالَسْتَهُ فِي الْمَدْرَسَةِ!

١٦٠- عَيْنِ وَزْنِ «مَفْعَل» لا يدلُّ على المكان:

- (١) كَانَ بَعْضُ الْعُلَمَاءِ الْقُدَمَاءِ يَخْتَلِفُونَ فِي تَعْيِينِ مَبْدَأِ الْيَوْمِ!
- (٢) تُطْبَعُ أَنْوَاعُ الْكُتُبِ وَ الْمَجَلَّاتِ فِي مَطْبَعِ الْمَدِينَةِ يَوْمِيًّا!
- (٣) مَطْلَعُ الْقَصِيدَةِ الشَّعْرِيَّةِ كَانَ رَائِعًا فَقَرَأْتُهُ مَرَّتَيْنِ!
- (٤) قَالَ الْحَارِثُ: مَخْرَجُ السِّيَّارَاتِ إِلَى طَرِيقِ الْقَرْيَةِ ضَيِّقٌ جَدًّا!

عربی زبان قرآن (۱)

اگر به سؤال‌های ۱۵۱ تا ۱۶۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۱۶۱ تا ۱۷۰ پاسخ دهید.

ذَٰكَ هُوَ اللَّهُ
إِنَّكُمْ مَسْئُولُونَ
درس‌های ۱ و ۲
صفحه‌های ۱ تا ۲۲

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۶۱ - ۱۶۵)

۱۶۱- ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ﴾:

- (۱) ای کسانی که ایمان می‌آورید، چیزی را نگوئید که انجام نمی‌دهید!
 - (۲) ای کسانی که ایمان می‌آورید، آنچه را که می‌گویید، انجام نمی‌دهید!
 - (۳) ای کسانی که ایمان آورده‌اید، چرا چیزی را می‌گویید که انجام نمی‌دهید!
 - (۴) ای آنان که ایمان آورده‌اید، چرا از چیزی سخن می‌گویید که خودتان انجام نداده‌اید!
- ۱۶۲- «قَالَ أَسْتَاذِي: وَجَدْتُ فِي الصَّفْحَةِ السَّادِسَةِ وَ التَّسْعِينَ مِنْ مَقَالَاتِكَ خَمْسَةَ أخطاءَ فَعَلَيْكَ تَصْحِيحُ الأخطاءِ كُلِّهَا!»:
- استادم گفت: ...

- (۱) در صفحه نود و ششم از مقالات پنج اشتباه پیدا کردم، تو باید همه خطاها را اصلاح کنی!
 - (۲) در صفحه شصت و نهم از مقالات پنج اشتباه پیدا کردم، باید خطاها را همگی اصلاح کنی!
 - (۳) در صفحه نود و شش مقاله تو پنج اشتباه یافتم، پس بر تو واجب است اصلاح تمام اشتباهات!
 - (۴) در صفحه نود و ششم از مقالات اشتباه پنجم را پیدا کردم، تو باید همه اشتباهات را اصلاح کنی!
- ۱۶۳- «الحِفاظُ عَلَى المرافقِ العامّةِ فِي المَدِينَةِ لَيْسَ واجبٌ الدَّولَةَ فَقَطْ بَلْ هُوَ مِنْ واجباتِ الدَّولَةِ وَ المُواطِنِينَ المُشْتَرَكَةِ!»:
- (۱) نگهداری از تأسیسات عمومی در شهر تنها وظیفه دولت نیست، بلکه آن از وظایفی است که بین دولت و شهروندان مشترک است!
 - (۲) وظیفه دولت فقط حفاظت از تأسیسات عمومی در شهر نیست، بلکه دولت و هموطنان در برابر هم وظایف مشترکی دارند!
 - (۳) حفاظت از تأسیسات عمومی وظیفه دولت نیست، بلکه آن فقط از وظایف مشترک دولت‌ها و شهروندان در شهر است!
 - (۴) نگهداری از تأسیسات عمومی در شهر فقط وظیفه دولت نیست، بلکه آن از وظایف مشترک دولت و شهروندان است!
- ۱۶۴- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) غَيَّرْتُ عَدَوِّي إِذَا نَصَحْتُهُ بِكَلَامٍ طَيِّبٍ!: دشمنم را دگرگون کردم وقتی با سخنی خوش او را نصیحت کردم!
 - (۲) يَنْتَفِعُ كُلُّ مُوَاطِنٍ مُتَفَكِّرٍ بِالْمُرَافِقِ الْعَامَّةِ!: هر هم‌میهن اندیشمندی از تأسیسات عمومی بهره‌مند است!
 - (۳) الْعَمَالُ يَنْقُلُونَ البضائعَ مِنَ الرِّصِيفِ إِلَى المَتَجَرِّ!: کارگران کالاها را از خیابان به مغازه منتقل می‌کنند!
 - (۴) شَرُّهُ الشَّمْسُ ذَاتُ حَرَارَةٍ مُسْتَعْرَةِ كَالنَّارِ!: اخگر خورشید، حرارت فروزان آتشی‌نی دارد!
- ۱۶۵- «أَيَا تَا بَه حَال بَه اِيرانِ مَسافَرْتِ كَرده‌اید؟ نه؛ ولی دوست داریم مسافرت کنیم!»:

- (۱) هل سافرتُم إلى إيرانِ حَتَّى الآنَ؟ لا؛ لَكُنْني نُحِبُّ أَنْ نُسافِرَ!
- (۲) هل سافرتُمَا إلى إيرانِ حَتَّى الآنَ؟ لا؛ لَكُنْنا نُحِبُّ أَنْ نُسافِرَ!
- (۳) أ ما سافرتُنَّ إلى إيرانِ حَتَّى الآنَ؟ لا؛ لَكُنْنا نُحِبُّ أَنْ سافِرْنا!
- (۴) هل سافرتِ إلى إيرانِ حَتَّى الآنَ؟ لا؛ لَكُنْني أُحِبُّ أَنْ أُسافِرَ!

١٦٦- عَيْنِ الصَّحِيحِ (في التعريف):

(١) البَدَل ← ما يكون أصل!

(٢) لَبِثَ ← سَكَنَ في مكان و أقام فيه مدّة!

(٣) أطفأ (النَّارَ) ← أشعلها بقدرة!

(٤) المضيايف ← الذي يذهب إلى الضيافة!

١٦٧- عَيْنِ الضَّمِيرِ المناسبِ لِلْفِعْلِ:

(١) هو ما ظَلَمْنَا أبدأ!

(٢) أَنْتِ كَانَتْ تَرْجِعُ مِنَ الشَّرْكِ!

(٣) أَنْتُنَّ سَتَقْبَلِينَ الكلامَ الْحَقَّ!

(٤) هو سَأَشْتَغِلُ بِمُطَالَعَةِ الدُّرُوسِ!

١٦٨- عَيْنِ فِعْلاً يَدُلُّ عَلَى الطَّلَبِ:

(١) حاولت زميلاتي أن يبتعدن عن السيئات!

(٢) أبحث عن كتب ترشدني إلى النجاح!

(٣) أصدقائي كانوا قد أكلوا الفطور في الصباح!

(٤) يا طلابي الأعزاء أكتبوا واجباتكم بدقة!

١٦٩- عَيْنِ ما فيه العدد الترتيبي أَقَلَّ:

(١) جاءت في الصفحة السادسة من الدرس التاسع خمس كلمات لا مفهوم لها!

(٢) قرأت إحدى عشرة كلمة من الفصل السابع من المقالة السادسة!

(٣) جاءت صديقتي إلى بيتنا في اليوم الخامس من الشهر الرابع!

(٤) كان المشاور يذهب إلى القاعة اليوم الثالث من أيام الأسبوع!

١٧٠- عَيْنِ الخطأ في استخدام العدد و المعدود:

(١) هناك خامسة كُتِبَ لم أقرأها حتى الآن!

(٢) الطلاب كانوا يدرسون أربعة أيام بجد!

(٣) صباح اليوم السابع شاهد المعلم تلميذه!

(٤) الكتاب يحتوي على ثمانية فصول و عناوين!

تاریخ و جغرافیا (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تاریخ (۳):

تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر

صفحه‌های ۲ تا ۱۵

جغرافیا (۳):

شهرها و روستاها

(تا ابتدای افزایش شهرهای میلیونی)

صفحه‌های ۱ تا ۱۱

۱۷۱- کدام ویژگی در آثار تاریخ‌نگاری سنتی کمتر به چشم می‌خورد؟

(۱) توجه و اهتمام به ثبت وقایع شاهان

(۲) تألیف آثار با تأکید بر خصوصیات ادبی

(۳) تحلیل و تفسیر رخدادها و تاریخی

(۴) تبعیت از سبک نگارشی دشوار و سخت

۱۷۲- در دوره معاصر کدام عامل به ترویج و توسعه روش پژوهش علمی تاریخ در ایران کمک قابل توجهی کرد؟

(۱) فراوانی و تنوع زیاد منابع و مدارک مکتوب در حوزه مطالعات تاریخی

(۲) تأسیس دانشگاه و رواج آموزش تاریخ به عنوان یک رشته علمی در دوره معاصر

(۳) بهره‌گیری از نتایج تحقیقات علمی چون باستان‌شناسی و زبان‌شناسی در مطالعه تاریخ

(۴) دگرگونی بینش مورخان ایرانی در مواجهه با رویدادهای تاریخی

۱۷۳- موضوع کتاب «تاریخ بیداری ایرانیان» نوشته میرزا محمد ناظم‌الاسلام کرمانی کدام است؟

(۱) توجه به نقش طبقات اجتماعی در انقلاب مشروطیت

(۲) بررسی نتایج جنگ‌های جهانی اول و دوم بر ایران

(۳) تحلیل روابط سیاسی و تجاری ایران و انگلستان

(۴) بررسی و توجه به زندگی پادشاهان دوره قاجاریه

۱۷۴- میرزا صالح شیرازی کدام روزنامه ایرانی را در تهران منتشر کرد؟

(۱) وقایع اتفاقیه

(۲) حبل‌المتین

(۳) کاغذ اخبار

(۴) قانون

۱۷۵- کدام یک از گونه‌های منابع تاریخی معاصر، حاوی اطلاعات ارزشمندی در شرح حال رجال دوره معاصر هستند که به‌ندرت در سایر منابع یافت می‌شود؟

(۱) سفرنامه‌ها

(۲) خاطرات

(۳) کتاب‌های تاریخی

(۴) نشریات

۱۷۶- کدام گزینه درباره موقعیت یک سکونتگاه درست نیست؟

(۱) وضعیت یک سکونتگاه نسبت به پدیده‌های پیرامون

(۲) تأثیر ناچیز راه‌های ارتباطی یا تغییرات آب‌وهوایی بر آن

(۳) ایفای نقشی مهم در ادامه حیات یا زوال یک سکونتگاه

(۴) جایگاه یک سکونتگاه در سطح ناحیه و اعتبار آن

۱۷۷- در مقایسه سکونتگاه‌های شهری و روستایی، کدام گزینه بیانگر ویژگی‌های سکونتگاه روستایی است؟

(۱) جمعیت کمتر - فعالیت‌های محدودتر در فضاهای گسترده‌تر

(۲) فعالیت در بخش‌های کوچک صنعتی - خدمات و تسهیلات محدودتر

(۳) تراکم بیشتر جمعیت - فعالیت در بخش زراعت، جنگل‌داری، صید و شکار و ...

(۴) تغییرات اجتماعی سریع‌تر - چشم‌اندازهای طبیعی بیشتر و گسترده‌تر

۱۷۸- در دسته‌بندی سکونتگاه‌ها بر اساس سلسله‌مراتب آن‌ها، کدام ویژگی ملاک تصمیم‌گیری است؟

(۱) میزان و تنوع خدمات ارائه‌شده توسط آن‌ها

(۲) وسعت و فضای اشغال‌شده توسط آن‌ها

(۳) گروه‌های سنی و جنسی جمعیت

(۴) دسترسی به منابع طبیعی و معدنی

۱۷۹- کدام گزینه به «آستانه نفوذ» یک سکونتگاه اشاره دارد؟

(۱) سطح شهرنشینی و سرعت آن در مناطق غربی کشور رو به افزایش است.

(۲) افزایش جمعیت شهر تهران مسائل و مشکلات زیادی را بر کشور تحمیل خواهد کرد.

(۳) میزان صنعتی‌شدن و توسعه کارخانه‌ها در شهر اصفهان باعث افزایش جمعیت شده است.

(۴) به نظر می‌رسد که حداقل جمعیت متقاضی کالا و خدمات از شهر ملایر، ۱۵۰ هزار نفر است.

۱۸۰- کدام گزینه درباره شهرنشینی نادرست است؟

(۱) شهرنشینی به معنای افزایش نسبت جمعیت شهرهای یک ناحیه به روستاهای آن است.

(۲) سطح شهرنشینی در آسیا و آفریقا در مقایسه با نواحی توسعه‌یافته پایین‌تر است.

(۳) پیش‌بینی می‌شود جمعیت روستانشین جهان، در دهه‌های آینده ثابت باشد.

(۴) سرعت افزایش شهرنشینی در نواحی مختلف جهان متفاوت است.

تاریخ و جغرافیا (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.
در صورت پاسخ‌گویی نمره آن در کارنامه اعلام خواهد شد.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تاریخ (۱):

تاریخ‌شناسی؛ کاوش گذشته

(درس‌های ۱ تا ۳)

صفحه‌های ۱ تا ۲۸

جغرافیا (۱):

جغرافیا چیست؟

(درس‌های ۱ و ۲)

صفحه‌های ۱ تا ۱۲

۱۸۱- در کدام‌یک از موارد زیر، تاریخ به معنای «مجموعه حوادث و رویدادهایی که جامعه از سر گذرانده است»، به کار رفته است؟

(۱) تاریخ روابط سیاسی ایران و روم

(۳) تاریخ جهان در عصر باستان

(۲) تاریخ برگزاری انتخابات ریاست جمهوری

(۴) تاریخ‌نگاری معاصر در ایران

۱۸۲- به نظر پژوهشگران چه عاملی تأثیر مهمی بر شکوفایی و گسترش علم تاریخ در یونان باستان داشته است؟

(۱) علاقه یونانیان به ثبت و نگارش اخبار

(۳) ابداع نخستین نظام گاه‌شماری در یونان

(۲) رواج و رونق ادبیات و فلسفه

(۴) ظهور مورخان بزرگی مانند هرودت

۱۸۳- در گاه‌شماری «خورشیدی- قمری»، برای رفع اختلاف تعداد شبانه‌روز سال قمری و خورشیدی چه اقدامی انجام می‌دادند؟

(۱) سال را ۳۶۵ و یک چهارم شبانه‌روز محاسبه می‌کردند.

(۳) ۵ روز اضافی را به آخر ماه دوازدهم اضافه می‌کردند.

(۲) هر ۳ سال، یک ماه به سال می‌افزودند.

(۴) هر ۴ سال یک روز به سال می‌افزودند.

۱۸۴- باستان‌شناسان پس از حفاری و خاک‌برداری، هنگامی که به یک بنای تاریخی برخورد می‌کنند، نخست به چه اقدامی دست می‌زنند؟

(۱) بررسی مواد و مصالح به کار رفته در آن

(۳) تاریخ‌گذاری با استفاده از روش‌های علمی پیشرفته

(۲) انتقال آن به کارگاه و آزمایشگاه‌های مجهز

(۴) مشخص کردن نقشه بنای کشف‌شده

۱۸۵- در کدام‌یک از مراحل کار باستان‌شناسان روش رادیوکربن به کار می‌آید؟

(۱) شناسایی

(۲) حفاری

(۳) تنظیم اطلاعات

(۴) تعیین سن آثار

۱۸۶- پدید آمدن محیط جغرافیایی چگونه امکان‌پذیر می‌گردد؟

(۱) تأثیرگذاری پدیده‌های موجود در مکان‌های مختلف

(۳) حضور پدیده‌های طبیعی در مناطق مختلف کره زمین

(۲) تغییر محیط توسط انسان به دنبال رفع نیازهای او

(۴) تغییر شکل مداوم پدیده‌های موجود در مکان‌های مختلف

۱۸۷- کدام گزینه مبین این موضوع می‌باشد که جغرافیا علمی برای زندگی بهتر است؟

(۱) پاسخ به سؤالات کلیدی مربوط به ظهور و وقوع پدیده‌های مختلف

(۲) درک روابط متقابل انسان و محیط و شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی

(۳) تبیین موقعیت جغرافیایی پدیده‌های مختلف و تعیین محل آن‌ها

(۴) مطالعه جمعیت و پراکندگی روستاها و شهرها در نواحی مختلف جغرافیایی

۱۸۸- مطالعه مسائلی چون میزان منابع آبی یک منطقه و شرایط توسعه آن در امکان‌سنجی ایجاد یک شهر جدید، کدام ویژگی جغرافیا را یادآور می‌شود؟

(۱) ارتباط گسترده جغرافیا با سایر علوم

(۳) کل‌نگری یا دید ترکیبی در جغرافیا

(۲) تأثیرگذاری پدیده‌های مختلف یک مکان بر یکدیگر

(۴) آگاهی از میزان اثر عملکردهای انسان بر نواحی

۱۸۹- کدام سؤال بر ماهیت پدیده در پژوهش جغرافیایی دلالت دارد؟

(۱) زلزله روز قبل در کجای استان همدان اتفاق افتاد؟

(۲) علت تخریب روزافزون تالاب‌های شمال کشور چیست؟

(۳) در دریاچه ارومیه چه چیزی اتفاق افتاده است؟

(۴) بادهای ۱۲۰ روزه سیستان و بلوچستان در چه ایامی از سال رخ می‌دهند؟

۱۹۰- کدام مورد گام دوم یک پژوهش جغرافیایی را مشخص می‌کند؟

(۱) علت افزایش کودکان کار در شهر تهران چه می‌تواند باشد؟

(۲) بین تقاضای نیروی کار در شهر کرج و جذب جمعیت در آن رابطه مستقیم وجود دارد.

(۳) به نظر می‌رسد، خشکسالی‌های مکرر عامل اصلی توفان گرد و غبار در استان ایلام است.

(۴) با توجه به محدودیت منابع آب در استان یزد، افزایش استقرار صنایع پیشنهاد نمی‌شود.

تاریخ و جغرافیا (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.
در صورت پاسخ‌گویی نمره آن در کارنامه اعلام خواهد شد.
 وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تاریخ (۲):
 تاریخ‌شناسی
 ظهور اسلام، حرکتی تازه
 در تاریخ بشر
 (درس‌های ۱ تا ۳)
 صفحه‌های ۱ تا ۲۹
 جغرافیا (۲):
 ناحیه چیست؟
 (درس‌های ۱ و ۲)
 صفحه‌های ۱ تا ۱۸

۱۹۱- کدام نوع تاریخ‌نگاری به تدریج با تاریخ‌نویسی محلی پیوستگی یافت؟

- (۱) عمومی
 (۲) سفرنامه‌ها
 (۳) سلسله‌ای
 (۴) زندگی‌نامه‌ها

۱۹۲- تاریخ طبری تألیف محمدبن جریر طبری، از کدام یک از انواع تاریخ‌نگاری محسوب می‌شود؟

- (۱) عمومی
 (۲) تک‌نگاری
 (۳) سلسله‌ای
 (۴) منظوم

۱۹۳- کدام گزاره در ارتباط با تاریخ‌نگاری ترکیبی صحیح می‌باشد؟

- (۱) مورخ در این روش، روایت‌های متعدد را با آوردن اسناد ذکر می‌کند.
 (۲) با بررسی تمام اخبار مربوط به یک واقعه، علل و آثار آن تحلیل و تفسیر می‌شود.
 (۳) از مشهورترین چهره‌های این سبک از تاریخ‌نویسی می‌توان به مسعودی اشاره کرد.
 (۴) در این روش امکان دارد برخی از جنبه‌های خبر از چشم مورخ دور بماند.

۱۹۴- کتاب تجارب‌الامم تألیف ابوعلی مسکویه، از نمونه‌های کدام یک از روش‌های تاریخ‌نگاری محسوب می‌شود؟

- (۱) ترکیبی
 (۲) روایی
 (۳) موضوعی
 (۴) تحلیلی

۱۹۵- در آستانه ظهور اسلام مرکز اصلی بازرگانی در شبه‌جزیره عربستان کدام شهر بود؟

- (۱) طائف
 (۲) یثرب
 (۳) یمن
 (۴) مکه

۱۹۶- کدام عبارت مقدمه دریافت مفهوم ناحیه است؟

- (۱) مطالعه شباهت‌ها و تفاوت‌های مکان‌ها
 (۲) گسترش یک پدیده یا موضوع به سایر مکان‌ها
 (۳) مطالعه نحوه اختصاص امکانات و تجهیزات در مکان‌های مختلف
 (۴) شناسایی عامل ایجاد نابرابری‌های اقتصادی در اماکن مختلف

۱۹۷- کدام عبارت‌ها با مفهوم و تعریف ناحیه تناسب دارد؟

- الف) برخورداری از درجه‌ای همگونی
 ب) تمایز عناصر طبیعی و انسانی در آن
 ج) برخورداری از تشابه نسبی با بخش‌های مجاور خود
 د) مکانی دارای ویژگی‌های نسبتاً مشابه
 (۱) ب - ج
 (۲) ج - د
 (۳) د - ب
 (۴) الف - د

۱۹۸- در مطالعه ویژگی‌ها، کانون و مرزهای یک ناحیه، کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) با حرکت به سمت شرق کرمانشاه و ورود به شهر نهاوند، به تدریج زبان کردی به زبان بومی تبدیل می‌شود.
 (۲) تمرکز و تعداد کارگاه‌های مثبت‌کاری و تولید میل با نزدیک شدن به مرزهای شهر ملایر کاهش می‌یابد.
 (۳) با خروج از تهران و نرسیده به شهر قم، چهره ناهمواری‌های زمین تغییر چشمگیری می‌کند.
 (۴) هرچه به سمت بیابان صحرا پیش می‌رویم، علف‌های ساوان متراکم‌تر می‌شوند و از میزان مراتع مداری کاسته می‌شود.

۱۹۹- این عبارت که «در اثر فعالیت‌های انسانی یا عوامل طبیعی ممکن است ویژگی‌های خاص یک ناحیه از بین برود و وسعت آن کم یا زیاد شود.» مربوط

به کدام ویژگی مرزها است؟

- (۱) تعیین مرزهای دقیق نواحی دشوار است.
 (۲) قملرو و وسعت نواحی، متفاوت است.
 (۳) مرزهای نواحی قابل تغییرند.
 (۴) نواحی با یکدیگر کنش متقابل دارند.

۲۰۰- کدام گزینه در رابطه با نواحی طبیعی، انسانی و سیاسی نادرست است؟

- (۱) در حال حاضر همه نواحی طبیعی تحت مدیریت نهادهای سیاسی یا اداری قرار دارند.
 (۲) استان‌ها نواحی سیاسی هستند که با مرزهای قراردادی از نواحی مجاور متمایز می‌شوند.
 (۳) نواحی طبیعی با برخورداری از ویژگی‌های طبیعی در سراسر کره زمین گسترده شده‌اند.
 (۴) مرزهای نواحی طبیعی و نواحی انسانی با مرزهای اداری و سیاسی منطبق هستند.

هستی و چیستی

صفحه‌های ۱ تا ۷

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۲۰۱- کدام عبارت نادرست است؟

(۱) نیازمندی حمل وجود بر ماهیت به دلیل، نشان‌دهنده مغایرت وجود و ماهیت است.

(۲) حمل وجود بر هر ماهیتی همچون حمل رشدکننده بر گیاه، نیازمند دلیل است.

(۳) حمل مفاهیم ذاتی بر خود ذات، ضروری است و نیازمند دلیل نمی‌باشد.

(۴) در حمل وجود بر انسان پرسش از چرایی و جهت حمل بی‌معنا نیست.

۲۰۲- کدام یک از موارد زیر را نمی‌توان متصور بود؟

(۱) علم به چیستی و هستی اشیاء فراوان پیرامون خود (۲) آگاهی از هستی امور مختلف توأم با مجهول بودن چیستی آن‌ها

(۳) عدم وجود تمامی چیستی‌های فراوانی که در ذهن داریم. (۴) آگاهی از چیستی اموری که از وجود ذهنی و خارجی آن‌ها بی‌خبریم.

۲۰۳- نوع حمل قضایا از جهت اولی ذاتی یا شایع صناعی بودن، در کدام گزینه یکسان است؟

(۱) مثلث سه‌ضلعی است. - انسان شاعر است. (۲) انسان مخلوق است. - انسان موجود است.

(۳) انسان راه‌رونده است. - شیر حیوان است. (۴) انسان ناطق است. - حیوان چهارپا است.

۲۰۴- اگر مفهوم وجود، جزئی از مفهوم ماهیت باشد، کدام گزینه صحیح نیست؟

(۱) نفی وجود از ماهیت‌های گوناگون غیرممکن و محال بود. (۲) اثبات وجود برای هیچ ماهیتی نیازمند به دلیل نبود.

(۳) همه ماهیات یکی می‌شدند و تفاوتی بین ماهیات مختلف نبود. (۴) تصور وجود از تصور ماهیت منفک و جدا نمی‌شد.

۲۰۵- کدام گزینه نمی‌تواند دلیلی بر مغایرت وجود و ماهیت باشد؟

(۱) این‌طور نیست که هر آنچه تصور کنیم در خارج یافت شود.

(۲) ممکن است چیزهای زیادی موجود باشند که درکی از آن‌ها نداشته باشیم.

(۳) فهم ما از قضیه «میز است» با «میز هست» متفاوت است.

(۴) معنای لغوی «هستی» با «چیستی» در نزد ما اساساً متفاوت است.

۲۰۶- کدام گزینه در رابطه با «برهان مغایرت وجود و ماهیت» ابن‌سینا صحیح است؟

(۱) از نظر ابن‌سینا انسان‌بودن انسان از ماهیتش متمایز است.

(۲) حمل ماهیت بر ماهیت حملی ضروری و نیازمند دلیل است.

(۳) دلیل موجودبودن انسان می‌تواند حسی و تجربی یا عقلانی و ضروری باشد.

(۴) رابطه ذاتی میان مفهوم انسان و مفهوم وجود برقرار نیست.

۲۰۷- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) ادراک وجود واقعیت‌های بیرونی از طریق ارتباط عملی با آن‌ها میسر می‌گردد.

(۲) پرسش «این چیست؟» نشان‌دهنده آگاهی شخص از ماهیت‌داشتن آن موجود است.

(۳) وجود و ماهیت دو جنبه واقعی از یک موجود واحد در جهان خارج هستند.

(۴) نمی‌توان قضایایی با مفاهیم کاملاً یکسان را واجد حملی متفاوت قلمداد کرد.

۲۰۸- در کدام گزینه حمل از نوع شایع صنعتی است؟

(۱) انسان جسم است. (۲) مثلث سه‌ضلعی است.

(۳) شادی کیف نفسانی است. (۴) مقدار پیوسته و ثابت است.

۲۰۹- عامل آشنایی مجدد فلاسفه غرب با فلسفه ارسطویی در قرن ۱۳ م. در کدام گزینه آمده است؟

(۱) توجه خاص ابن‌سینا به بحث مغایرت وجود و ماهیت (۲) استفاده از آراء ابن‌سینا و برخی نظرات ابن‌رشد در فلسفه اروپا

(۳) پایه‌گذاری مکتب تومیسیم توسط توماس آکوئیناس (۴) گفت‌وگوهای مهم فلسفی در جهان اسلام

۲۱۰- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) مثلث دارای سه زاویه است. (حمل ضروری نیازمند دلیل) (۲) مثلث سه‌ضلعی است. (حمل ضروری بی‌نیاز از دلیل)

(۳) مثلث متساوی‌الساقین است. (حمل غیرضروری نیازمند دلیل) (۴) مثلث قائم‌الزاویه است. (حمل ضروری نیازمند دلیل)

منطق

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق، ترازوی اندیشه
لفظ و معنا
صفحه‌های ۱ تا ۱۹

۲۱۱- کدام یک از عبارات زیر دربارهٔ منطق درست نیست؟

- (۱) دانستن قواعد منطق فایده ندارد، زیرا باید آن را به کار بست.
- (۲) دانستن قواعد منطق می‌تواند در بررسی آرای فلسفی به کار بیاید.
- (۳) دانستن قواعد منطق دانستن قواعدی است که ذهن، آن‌ها را به کار می‌بندد.
- (۴) تمامی قواعد منطق اعم از تعریف کردن و استدلال کردن آدمی، توسط ارسطو کشف نشد.

۲۱۲- کدام گزینه نیازمند استدلال است؟

- (۱) مربع، متوازی‌الاضلاعی چهارضلعی
- (۲) مربع، لوزی است متوازی‌الاضلاع
- (۳) مربع، مستطیلی چهارضلعی
- (۴) مربع، لوزی‌ای با اضلاع برابر

۲۱۳- کدام گزینه دربارهٔ ساحت ذهن، زبان و خارج صحیح است؟

- (۱) هر لفظ بیانگر مفهومی واحد در ذهن ماست و این امری قراردادی و غیرذاتی است.
- (۲) مفهوم، عبارت است از حقیقت و معنای امور که در جهان خارج تحقق واقعی دارد.
- (۳) از هر مصداق و امر خارجی می‌توان تنها یک مفهوم خاص در ذهن ادراک کرد.
- (۴) مفاهیمی که در ذهن داریم هر یک دارای یک مصداق و مابهازاء خارجی هستند.

۲۱۴- لفظ «شیرین» در کدام گزینه نمی‌تواند باعث بروز مغالطهٔ اشتراک لفظ شود؟

- (۱) به فرهاد ار رسد پیغام شیرین
- (۲) ز شادی جان شیرین برفشانند
- (۳) شور فرهاد کجا کم شود از پاسخ تلخ
- (۴) از آن هامون چو بیرون رفت شیرین
- (۵) امشب صدای تیشه از بیستون نیامد
- (۶) شاید به خواب شیرین فرهاد رفته باشد

۲۱۵- کدام یک از دلالت‌های الفاظ مشخص شده مطابقی است؟

- (۱) من از اداره که مرخصی گرفتم به روستا می‌رویم.
- (۲) اما رئیس اداره گفت کامپیوتر خراب است.
- (۳) به رئیس اداره گفتم برای من مرخصی رد کند.
- (۴) رئیس اداره گفت: سرم رو خور دی!

۲۱۶- نوع دلالت در کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

- (۱) ماشینم را به تعمیرگاه نزدیک خانه‌مان بردم.
- (۲) ماه پیش، خانهٔ خود را به فروش گذاشتم.
- (۳) او دیگر در این آموزشگاه پایش را نخواهد گذاشت.
- (۴) او گفت: می‌توانم خودکارت را قرض بگیرم؟

۲۱۷- عبارت «هر آن کس که دندان دهد نان دهد» می‌تواند باعث بروز چه مغالطه‌ای شود؟

- (۱) توسل به معنای ظاهری
- (۲) ابهام در مرجع ضمیر
- (۳) اشتراک لفظ
- (۴) شیوهٔ نگارش کلمات

۲۱۸- در کدام گزینه مغالطهٔ نگارش کلمات وجود ندارد؟

- (۱) برادر پدربزرگم فوت کرده است.
- (۲) گفتمش باید بری نامم زیاد / گفت آری می‌برم نامت زیاد
- (۳) صبحدم نالهٔ قُمری شنو از طرف چمن / تا فراموش کنی فتنهٔ دور قُمری را
- (۴) شایعه شده که پرویز مرده. - نه پس انتظار داشتی زن باشه؟

۲۱۹- در عبارت زیر کدام مغالطه مشهود است؟

«یگانه به سارا گفت که او باید هرچه زودتر به کتابخانه برود و درس‌خواندن را به طور جدی شروع کند»

- (۱) اشتراک لفظ
- (۲) ابهام در مرجع ضمیر
- (۳) توسل به معنای ظاهری
- (۴) نگارشی کلمات

۲۲۰- کدام گزینه فاقد مغالطه‌ای از انواع مغالطات مربوط به دو ساحت لفظ و معنا می‌باشد؟

- (۱) کار پاکان را قیاس از خود مگیر / گرچه ماند در نبشتن شیر و شیر
- (۲) در مهمانی دیشب علی کتاب‌های درسی احمد را به خواهرش داد.
- (۳) همایش دستاوردهای نوین زمین‌شناسی در جیرفت برگزار می‌شود.
- (۴) گفته بودم که شلیک نکن، نگفتم که بگذارید زنده بماند!

فلسفه یازدهم

در این بخش، از میان سؤالات فلسفه یازدهم و منطق تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤالات ۲۲۱ تا ۲۳۰ «یا» به سؤالات ۲۳۱ تا ۲۴۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

چیستی فلسفه
ریشه و شاخه‌های فلسفه
صفحه‌های ۱ تا ۱۸

۲۲۱- کدام گزینه در رابطه با قوه تفکر و اندیشه‌ورزی در آدمی صحیح نیست؟

- (۱) حیطه کارکرد تفکر محصور در ذهن نمی‌باشد.
- (۲) تفکر پلی برای عبور از مجهولات به سوی معلومات است.
- (۳) پرسش از چرایی پدیده‌های پیرامون با پرداختن به مسائل فلسفی در انسان بیدار می‌شود.
- (۴) در مراحل اندیشه‌ورزی مواجه‌شدن با مسئله سبب بروز پرسش و سؤال در آدمی می‌گردد.

۲۲۲- شرط ورود به مرتبه تفکر فلسفی یا همان فطرت ثانی در کدام گزینه ذکر شده است؟

- (۱) عبور و صرف نظر از مرتبه اول تفکر
- (۲) جدیت و استمرار در پرداختن به سؤالات فلسفی
- (۳) دچار شدن به حیرت و شگفتی در برابر مسائل فلسفی
- (۴) پاسخ قانونمند به سؤالات فلسفی

۲۲۳- کدام یک از عبارت‌های زیر درست است؟

- (۱) معنای لغوی واژه فلسفه هستی‌شناسی می‌باشد.
- (۲) فیلسوفیای عربی‌شده واژه فلسفه در زبان یونانی است.
- (۳) معنای فلسفه در نظر ارسطو نسبت به معنای فعلی این واژه عام‌تر است.
- (۴) واژه فلسفه را فیثاغورس معروف کرد و بر سر زبان‌های عموم مردم انداخت.

۲۲۴- کدام گزینه درباره دانش فلسفه درست است؟

- (۱) هم به لحاظ موضوع و هم به لحاظ روش، نسبت به سایر دانش‌ها منحصر به فرد است.
- (۲) مسائل آن شبیه به ریاضیات هستند که گاهی با حواس می‌توان به پاسخ آن‌ها رسید.
- (۳) پایه و بنیاد بودن آن برای سایر دانش‌ها نتیجه اطلاق و عمومیت موضوع آن است.
- (۴) چیستی و ویژگی‌های خاص موجودات جزء مسائل خاص این دانش است.

۲۲۵- کدام گزینه در رابطه با تفکر و تفکر فلسفی صحیح نیست؟

- (۱) تفکر فلسفی و دانش فلسفه هر دو در حوزه فطرت ثانی قرار می‌گیرند.
- (۲) نسبت بین دو ساحت «اندیشه» و «تفکر فلسفی»، از جهتی عام و از جهتی خاص است.
- (۳) بین فلسفه و ریاضیات اشتراک روش و افتراق موضوع برقرار است.
- (۴) رسیدن به تفکر فلسفی منجر به بی‌نیازی از فطرت اول نمی‌گردد.

۲۲۶- از بین عبارات مطرح شده کدام گزینه بنیادی‌تر و اساسی‌تر است؟

- (۱) مدنی بالطبع بودن انسان عامل گرایش او به جامعه است.
- (۲) نظم موجود در جهان بر اساس صدفه و اتفاق نیست.
- (۳) برخی از فضائل اخلاقی ذاتاً ارزشمند هستند.
- (۴) اراده و اختیار انسان ناشی از وجود نفس غیرمادی اوست.

۲۲۷- کدام یک از پرسش‌های زیر نسبت به بقیه بنیادی‌تر و اساسی‌تر است؟

- (۱) آیا جامعه اصیل است یا فرد اصیل است؟
- (۲) آیا ارزش‌های اخلاقی تابع شرایط تغییر می‌کنند؟
- (۳) آیا می‌توان برای سیر حوادث در تاریخ بشر قوانینی را کشف کرد؟
- (۴) آیا انسان می‌تواند اشیا را همان‌گونه که هستند بشناسد؟

۲۲۸- چه عاملی منجر به بررسی توانایی انسان در شناخت هستی توسط فیلسوفان گردید؟

- (۱) قوانین بنیادی معرفت‌شناسی در فلسفه بررسی می‌شود.
- (۲) معرفت به وجود فرع بر تبیین امکان شناخت آن است.
- (۳) هستی‌شناسی از لحاظ موضوعی ذیل معرفت‌شناسی است.
- (۴) قوانین و احکام وجود در معرفت‌شناسی به کار برده می‌شود.

۲۲۹- کدام گزینه درباره رابطه فلسفه و علوم گوناگون صحیح است؟

- (۱) مبانی و زیربناهای علوم در بخش ریشه‌ای فلسفه بررسی می‌شوند.
- (۲) فلسفه مضاف صرفاً گاهی به بررسی مبانی هر علم می‌پردازد.
- (۳) آنچه در فلسفه مضاف بپذیریم شکل‌دهنده به رویکرد ما در نظریه علمی است.
- (۴) اساس و شالوده علوم گوناگون نظریات هستی‌شناسانه و معرفت‌شناسانه است.

۲۳۰- کدام گزینه موضوع و محل مناقشه در بحث اصالت فرد و اصالت جامعه را به نحو صحیح‌تری بیان می‌کند؟

- (۱) نحوه شکل‌گیری و پدیدار شدن جوامع
- (۲) روابط بین نقش‌های اجتماعی و افراد گوناگون جامعه
- (۳) هویت و چیستی جامعه و نسبت احکام آن با افراد جامعه
- (۴) چگونگی هدایت و سیاست‌گذاری در جوامع بشری

منطق

اگر به سؤال‌های ۲۲۱ تا ۲۳۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۲۳۱ تا ۲۴۰ پاسخ دهید.

منطق، ترازوی اندیشه
لفظ و معنا
صفحه‌های ۱ تا ۱۹

۲۳۱- فرض می‌کنیم که جملات زیر برای مخاطب مجهول هستند. فرایند معلوم شدن هر یک از آن‌ها به کدام حیطة منطق مربوط است؟

- «به جان خواجه و حق قدیم و عهد درست»

- «تواضع گرچه محبوب است و فضل بیکران دارد»

- «کشتی نوح در این بحر بود کام نهنگ»

(۱) تعریف - استدلال - تعریف

(۲) تعریف - تعریف - استدلال

(۳) استدلال - تعریف - تعریف

(۴) تعریف - استدلال - استدلال

۲۳۲- در کدام گزینه با یک تصور مواجه نیستیم؟

(۱) آن قصر که با چرخ همی زد پهلوی

(۲) شهری که دوست می‌داشتم

(۳) بهرام که گور می‌گرفتی همه عمر

(۴) آمده‌ام که سر نهم

۲۳۳- در کدام عبارت اشتراک لفظ می‌تواند باعث بروز مغالطه شود؟

(۱) حمید و علی دیروز به مدرسه رفتند.

(۲) بچه‌ها برای دیدن شیر به باغ وحش رفتند.

(۳) روزی راننده‌ای به پیچی رسید، خم شد و آن را برداشت.

(۴) شیرین و فرهاد با هم ازدواج کردند.

۲۳۴- دلالت واژه «سر» در کدام گزینه متفاوت است؟

(۱) ساکت باش، سرمان را بردی

(۲) سر آن ندارد امشب که برآید آفتابی

(۳) او دیروز با سنگ زد و سرم را شکست

(۴) او سرش درد می‌کرد برای خرابکاری

۲۳۵- در کدام عبارت ممکن است مغالطه ابهام در مرجع ضمیر رخ دهد؟

(۱) امتحان کنکور سراسری امسال برای همه ما تجربه جدیدی بود ولی خیلی سختی کشیدیم.

(۲) شاید پدر علی متوجه رفتار بدش شده باشد ولی به رویش نیاورد.

(۳) من و دوستم به پارک رفتیم و در حالی که قدم می‌زدیم درباره موضوعات مختلف نیز گفت‌وگو کردیم.

(۴) متأسفانه باز هم همان اتفاقی افتاد که نباید می‌افتاد.

۲۳۶- در چه صورت امکان استفاده از مغالطه توسل به معنای ظاهری از بین می‌رود؟

(۱) از دلالت تضمینی مطلقاً استفاده نشود.

(۲) از دلالت التزامی مطلقاً استفاده نشود.

(۳) تمام واژه‌ها با دلالت مطابقی به کار برده شوند.

(۴) کلماتی با دلالت‌های تضمینی یا التزامی با هم جابه‌جا نشوند.

۲۳۷- در صورتی که لفظ تکرار شده در مقدمات یک استدلال معنایی یکسان نداشته باشد و با این وجود از قیاس نتیجه گرفته شود، با چه مغالطه‌ای روبه‌رو هستیم؟

(۱) اشتراک لفظ

(۲) توسل به معنای ظاهری

(۳) نگارش کلمات

(۴) ابهام در مرجع ضمیر

۲۳۸- مغالطه «شیوه نگارش کلمات» در کدام مورد امکان بروز ندارد؟

(۱) علائم سجاوندی

(۲) گفتار شفاهی

(۳) دیکته کلمات

(۴) نشانه‌های نگارشی

۲۳۹- در جملات زیر به ترتیب امکان پدید آمدن کدام مغالطه وجود دارد؟

- حمید هنگام تماشای مسابقه من و رضا، مدام می‌گفت او از من بهتر است!

- فرد اول: «دور از تو حالم خیلی بد شده.» - فرد دوم: «من که همین‌جا کنارتم ...»

- فرد اول: «عجله نکن، هنوز سفر تمام نشده است» - فرد دوم: «اما ما الان در ربیع‌الاول هستیم!»

(۱) اشتراک لفظ - ابهام در مرجع ضمیر - اشتراک لفظ

(۲) ابهام در مرجع ضمیر - توسل به معنای ظاهری - اشتراک لفظ

(۳) اشتراک لفظ - اشتراک لفظ - مغالطه نگارشی

(۴) ابهام در مرجع ضمیر - اشتراک لفظ - مغالطه نگارشی

۲۴۰- در مکالمه زیر چه مغالطاتی وجود دارد؟

«علی به شهرام گفت او مانند شیر است»

«پس تعجبی ندارد که چرا مو و ناخن‌های او همیشه بلند هستند؛ چون یال و ناخن شیر بلند است!»

(۱) ابهام در مرجع ضمیر - توسل به معنای ظاهری

(۲) اشتراک لفظ - مغالطه نگارشی

(۳) ابهام در مرجع ضمیر - اشتراک لفظ

(۴) توسل به معنای ظاهری - مغالطه نگارشی

آزمون ۲۲ مهر ماه ۱۴۰۱

دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه‌شناسی	۸	۷	۵	۲	۱	
عربی زبان قرآن	۶	۵	۳	۲	۱	
فلسفه	۶	۴	۳	۲	۱	

مدت پاسخ‌گویی: ۴۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۴۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	اختیاری	۱۰	۲۴۱	۲۵۰	۱۰
۲	علوم و فنون ادبی (۳)	اختیاری	۱۰	۲۵۱	۲۶۰	۱۰
۳	جامعه‌شناسی (۳)	اختیاری	۵	۲۶۱	۲۶۵	۵
۴	عربی زبان قرآن (۳)	اختیاری	۱۰	۲۶۶	۲۷۵	۱۰
۵	فلسفه دوازدهم	اختیاری	۵	۲۷۶	۲۸۰	۵

مدل سازی و دنباله (پیش نیاز)

صفحه های ۴۵ تا ۶۰

+

دنباله های حسابی (مبحث اصلی آزمون)

صفحه های ۶۱ تا ۶۸

پاسخ گویی به سؤال های این درس اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۲۴۱- اگر جمله $(\Delta n - 1)$ ام دنباله ای به صورت $\frac{\sqrt[3]{(n-1)^2}}{3n}$ باشد، جمله نهم دنباله کدام است؟

$\frac{1}{9}$ (۴)

$\frac{2}{3}$ (۳)

$\frac{1}{6}$ (۲)

$\frac{4}{27}$ (۱)

۲۴۲- در دنباله فیبوناچی، اگر $a_8 = 21$ و $a_9 = 34$ باشند، حاصل $a_{10} + a_{11}$ کدام است؟

۱۵۶ (۴)

۱۴۹ (۳)

۱۴۴ (۲)

۱۳۶ (۱)

۲۴۳- در دنباله بازگشتی $a_{n+2} = a_{n+1} + a_n + bn$ که $a_7 = c$ و $a_1 = 1$ است، اگر $a_7 = 3$ و $a_8 = 4$ باشد، a_6 کدام است؟

۶ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

۲۴۴- اگر جمله پنجم دنباله مثلثی $a_5 (1, 3, 6, \dots)$ و جمله سوم دنباله مربعی $b_3 (1, 4, \dots)$ باشند. حاصل کدام گزینه مضرب ۹ است؟

$a_5 b_3$ (۴)

$a_5 - b_3$ (۳)

$\frac{a_5}{b_3}$ (۲)

$a_5 + b_3$ (۱)

۲۴۵- اگر جمله چهارم یک دنباله مثلثی (شکل زیر) با جمله هشتم یک دنباله حسابی با اختلاف مشترک ۳ برابر باشد، جمله سوم دنباله حسابی کدام

است؟ (الگوی مثلثی $\dots$ ، $\bullet \bullet \bullet$ ، $\bullet \bullet$ ، $\bullet$)

۷ (۴)

-۵ (۳)

۱۰ (۲)

-۱۱ (۱)

۲۴۶- در یک دنباله حسابی با جمله عمومی a_n ، اگر $a_5 + a_6 + a_7 + a_8 = 20$ باشد، حاصل $a_3 + a_{10}$ کدام است؟

۲۳ (۴)

۲۰ (۳)

۱۳ (۲)

۱۰ (۱)

۲۴۷- در یک دنباله حسابی، جملات هفتم و سیزدهم دنباله به ترتیب از راست به چپ برابر با ۱۷ و ۴۱ هستند. جمله دهم این دنباله کدام است؟

۳۰ (۴)

۲۹ (۳)

۳۱ (۲)

۲۷ (۱)

۲۴۸- میانگین جمله دهم و جمله بیستم دنباله حسابی $-۸, -۶, \dots$ کدام است؟

۳۵ (۴)

۳۰ (۳)

۲۵ (۲)

۲۰ (۱)

۲۴۹- اگر بین دو عدد ۷ و ۵۵، هفت واسطه حسابی درج کنیم، جمله وسط کدام است؟

۳۳ (۴)

۳۲ (۳)

۳۱ (۲)

۲۹ (۱)

۲۵۰- اگر $x - 1, 4, 2x$ به ترتیب از چپ به راست جملات اول تا سوم یک دنباله حسابی باشند، جمله دهم این دنباله کدام است؟

۲۴ (۴)

۲۰ (۳)

۱۸ (۲)

۱۶ (۱)

تاریخ ادبیات قرن چهاردهم
(دوره معاصر و انقلاب اسلامی)
اختیارات شاعری (۲): وزنی
صفحه‌های ۶۸ تا ۸۷

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳)

۲۵۱- شعر نو تغزلی در کدام دوره، از گسترده‌ترین جریان‌های زمان خود بود؟

- (۱) دهه ۲۰ و ۳۰ (۲) دهه ۲۰ و اوایل دهه ۳۰ (۳) اواخر دهه ۳۰ (۴) دهه ۳۰ و دهه ۴۰

۲۵۲- توضیح مقابل کدام شخصیت نادرست است؟

- (۱) بهجت تبریزی: متخلص به «شهریار» و از غزل‌سرایان نامی معاصر که از حافظ تأثیر فراوان گرفته است. وی به زبان ترکی آذری هم شعر سروده است.
(۲) علی اسفندیاری: جریان نوگرایی شعری او با سرایش افسانه در ۱۳۰۱ آغاز و با سرایش ققنوس در ۱۳۱۶ تثبیت شد.
(۳) اخوان ثالث: شعر او شعری اجتماعی است و مجموعه‌های «آخر شاهنامه»، «زمستان ۶۲» و «از این اوستا» از سروده‌های اوست که بیشترشان زبانی نمادین دارند.
(۴) قیصر امین‌پور: از شاعران انقلاب که در نثر هم دستی داشت. از اشعار او می‌توان به «در کوچه افتاب» و از آثار منشورش به «بی‌بال پریدن» اشاره کرد.

۲۵۳- پدیدآورندگان «مدار صفر درجه - آینه‌های دردار - صدای سبز - جای پای خون» به‌ترتیب خالق آثار کدام گزینه‌اند؟

- (۱) زمین سوخته - تنگسیر - خواب ارغوانی - بدوک
(۲) زمین سوخته - بره گمشده راعی - برآشتن گیسوی تاک - سفر ششم
(۳) آتش خاموش - تنگسیر - خواب ارغوانی - کشتی پهلوگرفته
(۴) همسایه‌ها - بره گمشده راعی - گوشواره عرش - ضیافت

۲۵۴- کدام بیت دارای اختیار وزنی آوردن فاعلاتن به‌جای فعلاتن است؟

- (۱) در جهان مردی نمی‌بینم که از دردی جداست / یک طربناک است بر گردون و آن هم مرد نیست
(۲) گرنه بوی دوستان آرد نسیم بوستان / باد پندارش که آخر گنج بادآورد نیست
(۳) دور گردون چون مخالف می‌شود عشاق را / در عراق از راست‌گویی از سپاهان چاره نیست
(۴) خیز کز نکه‌ت انفاس نسیم / هر سحر پیرهن غنچه قباست

۲۵۵- در کدام بیت اختیارات «ابدال، آوردن فاعلاتن به‌جای فعلاتن و بلند بودن هجای پایانی» دیده می‌شود؟

- (۱) تو بدین چشم مست و پیشانی / دل ما بازپس نخواستی داد
(۲) دلق و سجاده نهاده دم‌به‌دم در رهن باده / باز در بازار دعوی پارسایی‌ها فروشد
(۳) پادشاهی و گدایی بر ما یکسان است / که بر این در همه را پشت عبادت خم از اوست
(۴) باز گویم نه که این صورت و معنی که تو راست / نتواند که بیند مگر اهل نظرت

۲۵۶- در کدام بیت اختیار شاعری قلب وجود دارد؟

- (۱) درخت بوده‌ام ولی شکسته شاخسار من
- (۲) به آبروی رفته‌ام قسم که چشم‌های تو
- (۳) عشق تو قماری است که بازنده ندارد
- (۴) حرف بزن، ابر مرا باز کن
- تبر ببین چه کرده با ریشه و برگ و بار من
- از آه زخم‌خوردگان خراب و روسیاه شد
- ای دست تو پیوسته پر از برگ برنده
- دیر زمانی است که بارانی‌ام

۲۵۷- در کدام بیت، اختیار وزنی قلب به کار رفته است؟

- (۱) ماهی و چون عیان شوی شمع هزار مجلسی
- (۲) از سر رشک سوختم زان همه سوزم از درون
- (۳) سینه خاقانی اگر پاک بشویی از غبار
- (۴) هم شکری تو هم نمک با تو چه نسبت آب را
- سروی و چون روان شوی عشق هزار لشکری
- با همه آب ساختی زان همه آبی از تری
- پیش خدایگان تو را بیش کند ثناگری
- چند به رغم دوستان دشمن خویش پروری

۲۵۸- هجای پایانی در کدام گزینه دچار اختیار شاعری نشده است؟

- (۱) خانه دیو است دل‌های همه
- (۲) ز مشرق سر کوی آفتاب طلعت تو
- (۳) خوش می‌دمد نشان جلال و جمال یار
- (۴) بخت خواب‌آلود ما بیدار خواهد شد مگر
- کم پذیر از دیو مردم دمدمه
- اگر طلوع کند طالع همایون است
- خوش می‌کند حکایت عز و وقار دوست
- زانکه زد بر دیده آب از روی رخشان شما

۲۵۹- در کدام بیت اختیار شاعری «ابدال» وجود ندارد؟

- (۱) تا یقین آینه حال زدود
- (۲) هستی تو صورت پیوند نی
- (۳) حیف است سخن گفتن با هرکس از آن لب
- (۴) طناب عمر مرا دست روزگار گسیخت
- صورتش ماضی مستقبل بود
- تو به کس و کس به تو مانند نی
- دشنام به من ده که درودت بفرستم
- هنوز رشته امید از تو نگسستم

۲۶۰- با توجه به سبک شعری منظومه‌های زیر، کدام یک می‌تواند تثبیت‌کننده جریان نوگرایی در شعر نیما بوده باشد؟

- (۱) در شب تیره دیوانه‌ای کو / دل به رنگی گریزان سپرده / در دره سرد و خلوت نشسته / همچو ساقه گیاهی فسرده / می‌کند داستانی غم‌آور
- (۲) مبتلایی که مانده او / کس در این راه لغزان ندیده / آه! دیری است کاین قصه گویند: / از بر شاخه مرغی پریده / مانده برجای از او آشیانه
- (۳) ققنوس / مرغ خوشخوان / آوازه جهان / آواره مانده از وزش بادهای سرد / بر شاخ خیزران / بنشسته است فرد
- (۴) هان ای شب شوم وحشت‌انگیز / تا چند زنی به جانم آتش / یا چشم مرا ز جای برکن / یا پرده ز روی خود فروکش

قدرت اجتماعی

صفحه‌های ۵۴ تا ۷۰

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جامعه‌شناسی (۳)

۲۶۱- درستی یا نادرستی عبارات زیر را به‌ترتیب مشخص نمایید.

- در دوره اخیر و در جهان اجتماعی مدرن، برخی مدعی شدند که ارزیابی‌های اخلاقی و نگاه‌های واسطه‌ای به قدرت و ثروت باعث توسعه و پیشرفت آن‌ها شده است و بعد از این بود که داوری اخلاقی درباره قدرت و ثروت، مورد تأکید قرار گرفت.

- شکل‌گیری سیاست و عمل سیاسی، پیامد تصمیم‌گیری درباره مسائل مشترک و رفع اختلاف‌ها و تضادها میان افراد و گروه‌هایی است که با هم زندگی می‌کنند، هر چه در گذر زمان جوامع پیچیده‌تر می‌شوند، سیاست نیز ضروری‌تر و البته پیچیده‌تر می‌شود.

- از گذشته تاکنون ابزارهای اعمال قدرت تغییراتی کرده است، امروزه از ابزارهای تنبیهی کمتر از ابزارهای تشویقی استفاده می‌شود و از ابزارهای تشویقی نیز بیشتر از ابزارهای اقناعی یعنی فکر، آموزش، تبلیغ استفاده می‌شود.

(۴) ص - غ - ص

(۳) غ - ص - غ

(۲) ص - ص - غ

(۱) غ - غ - ص

۲۶۲- کدام گزینه با جدول مقابل مرتبط است؟

- وجه عینی و محسوس سیاست

- حقیقت و فضیلتی که مستقل از خواست مردم باشد به رسمیت نمی‌شناسد.

- مشارکت سیاسی

- سازمان

(۱) ب - ج - د - الف

(۲) ج - ب - الف - د

(۳) الف - ب - ج - د

(۴) ج - ب - د - الف

۲۶۳- هر عبارت، به‌ترتیب علت کدام مورد است؟

- به خدمت گرفتن کار ارادی دیگران

- وجود سازمان

- منحصر کردن علم به علوم تجربی

(۱) شکل‌گیری قدرت اجتماعی - اعمال قدرت اقناعی - صرفاً مطالعه موضوعات مادی و محسوس، از سوی جامعه‌شناسی تبیینی

(۲) پدیدآیی قدرت - اطاعت اقناعی - معنادار دانستن سیاست و قدرت از سوی جامعه‌شناسی تبیینی

(۳) شکل‌گیری قدرت اجتماعی - استفاده بیشتر از ابزارهای تشویقی - معنزدایی و ارزش‌زدایی از قدرت

(۴) پدیدآیی قدرت - محاسبه سود و زیان برای پیروی - ارائه ملاک و معیاری برای داوری علمی قدرت، سیاست و ارزش‌های سیاسی

۲۶۴- کدام گزینه، با متن مقابل مرتبط نیست؟

«ماکس وبر، شهر را زیستگاهی که دارای قلعه و برج و بارو و دادگاه مستقل است، تعریف می‌کند.»

(۱) اگر پژوهشگری از منظر وبر به مطالعه جوامع غیراروپایی بپردازد به اشتباه این‌گونه نتیجه‌گیری خواهد کرد که شهر، فقط در اروپا وجود داشته است.

(۲) نمی‌توان نتایجی را که از مطالعه جوامع غربی به‌دست می‌آید به جوامع دیگر که با جهان غرب تفاوت دارد، تعمیم و تسری داد.

(۳) طبیعت یک نظم جهان‌شمول دارد؛ یعنی قوانین طبیعت را مانند قوانین جامعه و فرهنگ می‌توان به تمامی زمان‌ها و مکان‌ها تعمیم داد و نتایجی به‌دست آورد که به جوامع دیگر تسری داد.

(۴) از پیامدهای یکسان‌انگاری نظم اجتماعی و نظم طبیعی این است که نتایج مطالعه بر روی طبیعت در هر مکان و زمانی می‌تواند به همه آن‌ها تعمیم داده شود.

۲۶۵- کدام گزینه در ارتباط با «جامعه‌شناسان انتقادی» نادرست است؟

(۱) رویکردهای تفسیری و تبیینی را محافظه‌کار می‌دانند و معتقدند که آنان نه تنها هیچ راهکاری برای بهتر ساختن وضعیت موجود ندارند، بلکه انسان‌ها را در برابر وضعیت موجود منفعل و مجبور می‌سازند.

(۲) معتقدند رویکردهای تبیینی و تفسیری می‌توانند به جامعه‌شناسان انتقادی در یافتن راهی برای داوری علمی درباره ارزش‌های اجتماعی کمک کنند و به شناخت واقعی آن‌ها دست یابند.

(۳) دست شستن از داوری علمی درباره ارزش‌های اجتماعی به‌ویژه در عرصه سیاست و قدرت را مرگ سیاست و بن‌بست زندگی انسان معرفی می‌کنند.

(۴) معتقدند که هیچ‌یک از رویکردهای تبیینی و تفسیری نمی‌توانند ملاک و معیاری برای ارزیابی و داوری علمی درباره قدرت و سیاست و ارزش‌های سیاسی پشت سر آن‌ها به‌دست آورند.

ثلاثُ قصصٍ قصيرةٍ
درس ۳
صفحه‌های ۳۷ تا ۴۶

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳)

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (٢٦٦ - ٢٧١)

٢٦٦- ﴿وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهْوٌ﴾:

(۱) و زندگی دنیا چیزی به جز بازیچه و سرگرمی است! (۲) و زندگی دنیا تنها بازیچه و سرگرمی است!

(۳) و زندگی دنیا بازی و افسون نیست! (۴) و زندگی دنیا بازی و خوش‌گذرانی است!

٢٦٧- «قَدْ تَفَقَّهَ أَسَاتِدُنَا فِي الشَّبَابِ دَوَّابِينَ لِيُفَقِّهُونَا هَذِهِ الْأَيَّامَ»:

(۱) استادان ما در جوانی با پشتکار دانش فرا گرفته‌اند تا این روزها ما را دانا کنند!

(۲) اساتید ما در ایام جوانی با استقامت دانش فرا گرفته‌اند تا ما دانش بیاموزیم!

(۳) استاد‌های پرتلاشمان، هنگام جوانی دانش آموخته‌اند تا در این ایام به ما یاد دهند!

(۴) استادان ما در میان جوانان تلاشگر تحصیل کرده‌اند تا این روزها به ما درس بیاموزند!

٢٦٨- «لَا طَعَامٌ يَسْتَطِيعُ أَنْ يُغْنِيَ الْجِسْمَ فِي هَذِهِ الظُّرُوفِ الْقَاسِيَةِ إِلَّا الْكِتَابُ»:

(۱) جز کتاب خوراکی نیست که جسم بتواند در شرایط دشوار از آن بی‌نیاز شود!

(۲) هیچ خوراکی جز کتاب نمی‌تواند جسم را در این شرایط دشوار بی‌نیاز کند!

(۳) فقط غذایی که قادر باشد جسم را در این شرایط سخت بی‌نیاز گرداند، کتاب است!

(۴) هیچ غذایی که بتواند جسم در این شرایط سخت به وسیله آن بی‌نیاز شود، جز کتاب نیست!

٢٦٩- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

(۱) قَاتِلُ الشَّابِّ أَحَدَ الرِّجَالِ مِنْ جَيْشِ الْعَدُوِّ! جوان یکی از مردان از سپاه دشمن را به قتل رساند!

(۲) إِنَّا نَبْتَغِدُ كُلَّنَا مِنَ التَّفْرِيقِ بَيْنَ الْأَبْنَاءِ! همانا همه را از فرق گذاشتن میان فرزندان دور می‌کنیم!

(۳) لِمَ يُعْجِبُكَ كَلَامُ صَدِيقِكَ الَّذِي قَدْ سَمِعْتَهُ مِنْ قَبْلُ! چرا سخن دوستت که قبلاً آن را شنیده‌ای، تو را به شگفت می‌آورد!

(۴) لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ؛ خُيِّرْنَا بَيْنَ إِخْتِيَارِ طَرِيقِ الْحَقِّ أَوْ الضَّلَالَةِ! هیچ اجباری در دین نیست؛ میان انتخاب راه حق یا

گمراهی اختیار دادیم!

٢٧٠- «مَا نَبَايِدُ مِنْ خَيْرٍ أَنْ يَكُنْ دَادَةً لِمَنْ يَشِيْمَانِ شَوْيْمٌ، أَسْمَانُ مِنْ بَارَانٍ يَشِيْمَانِ نَمِي شَوْد!»: عَيْنُ الصَّحِيحِ:

(۱) مَنْ الْوَاجِبُ أَنْ لَا نَنْدَمَ وَنَحْنُ قَدْ فَعَلْنَا خَيْرًا، إِنَّ السَّمَاءَ لَا تَنْدَمُ عَلَى الْمَطَرِ!

(۲) عَلَيْنَا أَنْ لَا نَنْدَمَ عَلَى خَيْرِ فَعَلْنَاهُ، فَإِنَّ السَّمَاءَ لَا تَنْدَمُ عَلَى نَزُولِ الْأَمْطَارِ!

(۳) يَجِبُ أَلَّا نُصْبِحَ نَادِمِينَ عَلَى مَعْرُوفٍ قُفْتُ بِهِ، فَإِنَّ السَّمَاءَ لَا تُثْمَرُ نَادِمًا!

(۴) عَلَيْنَا أَنْ لَا نَنْدَمَ عَلَى خَيْرِ فَعَلْنَاهُ، إِنَّ السَّمَاءَ لَا تَنْدَمُ عَلَى الْمَطَرِ!

٢٧١- «طلبُ الحاجة من غير أهلها أشدُّ من الموت!»؛ عَيْنُ المناسب للمفهوم:

- (١) لا تَطْلُب الدُّنْيَا فَإِنَّ طَالِبَهَا ضَارٌّ!
(٢) إَعْلَمُوا أَنَّ حَوَائِجَ النَّاسِ إِلَيْكُمْ مِنْ نَعَمِ اللَّهِ عَلَيْكُمْ!
(٣) أَنْصِرْ أَخَاكَ عِنْدَ الْحَاجَةِ تَنْصُرْ!
(٤) طَلِبِ الْحَوَائِجَ مِنَ النَّاسِ مِثْلَةَ لِلْحَيَاةِ!

٢٧٢- عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ الْمُتَضَادَّ:

- (١) لَا شَيْءٌ يَدُومُ... يَوْمٌ فَوْقَ الْأَرْضِ وَ يَوْمٌ تَحْتَهَا!
(٢) الْخَيْرُ كَثِيرٌ وَ فَاعِلُهُ قَلِيلٌ!
(٣) فِي الْمُدُنِ أَسْوَاقٌ لِلْبَيْعِ وَ الشِّرَاءِ بِاسْمِ أَيَّامِ الْأُسْبُوعِ!
(٤) لَا شَكَّ أَنَّ الْأَدَبَ إِذَا كَثُرَ غَلَا!

٢٧٣- عَيْنُ الْخَطِأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (١) نَعْرَسُ الْأَشْجَارَ لَكِي يَأْكَلَ مِنْ ثَمَارِهَا الْآخَرُونَ!
(٢) لَمْ يُصَدِّقُوا قَوْلَهَا فَأَخَذُوهَا عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ (ص)!
(٣) أَعْلَمُ أَنَّ مَنْ لَيْسَ لَهُ صَدِيقٌ فَهُوَ غَرِيبٌ!
(٤) فِي السَّنَةِ الثَّامِنَةِ بَعْدَ الْهَجْرَةِ وَقَعَتْ أُسَيْرَةُ بَيْدِ الْمُسْلِمِينَ!

٢٧٤- عَيْنُ الْمُسْتَثْنَى مِنْهُ مَحذُوفاً:

- (١) لَمْ يَفْزَ فِي الْمُبَارَاةِ أَحَدٌ إِلَّا الْمَجْدَيْنِ!
(٢) مَا تَعَرَّفَ عَلَى أَسْرَارِ الْحَيَاةِ إِلَّا مَنْ يَعْرِفُ رَبَّهُ!
(٣) كَانَ التَّلَامِيذُ يَضْحَكُونَ إِلَّا اثْنَيْنِ مِنْهُمْ!
(٤) هُنَاكَ غُرْفٌ فَارِغَةٌ فِي الْمَدَارِسِ إِلَّا فِي مَدْرَسَتِنَا!

٢٧٥- عَيْنُ «إِلَّا» بِمَعْنَى «إِنَّمَا»:

- (١) لَا نَتَعَلَّمُ هَذِهِ الْأَيَّامَ شَيْئاً إِلَّا تَجَارِبَ جَدِيدَةً!
(٢) لَا يَنْقَلُ الْأَشْيَاءُ إِلَى الْمَتَجَرِّ إِلَّا عَامِلٌ وَاحِدٌ!
(٣) لَمْ يَكُنِ الْفَلَّاحُ يَغْرِسُ فَسِيلَةً إِلَّا فَسِيلَةَ الْجَوْزِ!
(٤) لَا يُقْبَلُ الْوَالِدُ الْحَنُونُ أَوْلَادَهُ إِلَّا بِنْتَهُ الصَّغْرَى!

عقل در فلسفه (قسمت اول)

صفحه‌های ۵۲ تا ۵۸

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۲۷۶- کدام مورد درباره کاربرد رایج عقل در بین مردم صحیح است؟

(۱) یکی از انواع شناخت و معرفت در آدمی است.

(۲) نوعی موجود غیرمادیست که اندیشه و استدلال می‌کند.

(۳) صرفاً می‌تواند بشناسد که چه چیزهایی هستند و چه چیزهایی نیستند.

(۴) وقتی کاری را قبیح و ناپسند می‌شمریم، پای این معنی از عقل در میان است.

۲۷۷- کدام گزینه درباره موجوداتی متعالی که به آن‌ها عقل اطلاق می‌شود صحیح است؟

(۱) از ماده و جسم مجردند و به همین جهت برای افعال خود به ابزار مادی نیازمندند.

(۲) در مواردی از این موجودات متعالی و برتر از ماده با نام عقل کل یاد شده است.

(۳) معرفت آن‌ها وابسته به استدلال نیست و علم آن‌ها صرفاً از طریق شهود حقیقت اشیاء است.

(۴) این موجودات در عالم غیرمادی و مجرد که در واقع همان عالم عقل است به سر می‌برند.

۲۷۸- از نظر فیلسوفان الهی، انسان چگونه و از چه طریقی می‌تواند به شهود حقایق نائل شود؟

(۱) از دیدگاه فیلسوفان الهی روح انسان می‌تواند با تهذیب نفس به مرتبه‌ای برسد که همچون عقول بسیاری از حقایق را شهود کند.

(۲) از نظر این فیلسوفان انسان در صورتی می‌تواند به شهود حقایق دست پیدا کند که مفاهیم کلی را درک کند.

(۳) آن‌ها معتقدند انسان آنگاه که مفاهیم کلی را در قالب استدلال منطقی قرار می‌دهد می‌تواند به شهود حقایق نائل شود.

(۴) شهود حقایق برای انسان فقط زمانی ممکن است که قوه استدلال در او زائل شود و قدرت روحی جایگزین آن شود.

۲۷۹- کدام گزینه از خدمات ارسطو برای ارائه تصویری روشن از عقل محسوب نمی‌شود؟

(۱) تمایز قائل شدن بین عقل به عنوان قوه استدلال و یک موجود ذهنی

(۲) جدا کردن استدلال‌های تجربی از استدلال‌های عقلی محض

(۳) تقسیم عقل به عملی و نظری و به تبع آن تقسیم دانش به نظری و عملی

(۴) تعریف انسان به حیوان ناطق و ذاتی‌دانستن نطق و تفکر برای انسان

۲۸۰- کدام گزینه در رابطه با عقل در دوره جدید اروپا درست است؟

(۱) ضدیت با عقل از صفات مؤمنان در دوره دوم حاکمیت کلیسا برشمرده شده است.

(۲) در دوره اول حاکمیت کلیسا دو جریان عقل‌گرایی و تجربه‌گرایی شکل گرفت.

(۳) دکارت عقل‌گرا، برخلاف بیکن تجربه‌گرا، اهمیتی به تجربه نداد.

(۴) محور سیر تغییر اندیشه‌ها از رنسانس تاکنون، آراء فیلسوفان درباره محدوده کارآمدی عقل است.